Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO
OKOLIŠA I TURIZMA

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
FBiH MINISTRY OF
ENVIRONMENT AND TOURISM

Broj: UPI 05/2-02-19-5-187/25
Sarajevo, 03.11.2026. godine

Federalno ministarstvo okoliša i turizma, na osnovu članova 103., 104. i 107. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21), članova 7., 8., 10., 13., 14., i 16. Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera („Službene novine Federacije BiH“, broj: 51/21 i 96/22), te člana 200. Zakona o upravnom postupku (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 02/98, 48/99 i 61/22), rješavajući po zahtjevu pravnog lica „Interbutan“ d.o.o Cazin, za postrojenje za pretakanje, skladištenje i distribuciju tehničkih plinova i ukapljenog naftnog plina (UNP) broj: 16-06-3232/26 od 27.04.2026., koje se nalazi u naselju Ostrožac, grad Cazin, u predmetu izdavanja saglasnosti na Izvještaj o stanju sigurnosti, *donosi:*

R J E Š E N J E

1. **Ovim rješenjem utvrđuje se saglasnost na Izvještaj o stanju sigurnosti pravnom licu „Interbutan“ d.o.o. Cazin,** za postrojenje za postrojenje za pretakanje, skladištenje i distribuciju tehničkih plinova i ukapljenog naftnog plina (UNP) koje se nalazi u naselju Ostrožac, na zemljištu označenim kao k.č.1221/1, 1221/2,1221/3,1221/4,1222/3 i 1222/4. katastarske općine Ostrožac, grad Cazin.

2. **Pravni osnov za postupanje**

U skladu sa članovima 103. i 107. stav (1) Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH, broj 15/21, u daljem tekstu: Zakon) ukoliko operater utvrdi da je u njegovom pogonu/postrojenju/skladištu prisutna velika količina opasne supstance, odnosno da pogon/postrojenje/skladište pripada kategoriji višeg razreda prema Prilogu Ia., dio 1. kolona 3 i dio 2. kolona 3. Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21 i 96/22, u daljem tekstu: Pravilnik), osim dokumenata iz članova 7., 8., 10., 14. i 16. Pravilnika, dužan je izraditi i Izvještaj o stanju sigurnosti.

U skladu sa Pravilnikom, predmetno postrojenje za pretakanje, skladištenje, i distribuciju tehničkih plinova i ukapljenog naftnog plina (UNP) spada u pogone i postrojenja koja skladište opasne supstance navedene u Prilogu Ia. Opasne supstance, Dio 2. Nazivi opasnih supstanci, Kolona 1. Opasne supstance pod rednim brojem 18. ukapljeni vrlo lako zapaljivi gasovi (224,5 t), 19. acetilen (0,2 t) i 25. kiseonik (0,55 t).

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

Prema gore navedenim količinama opasnih supstanci koje operater skladišti na predmetnoj lokaciji i prema graničnim količinama propisanim Pravilnikom operater Interbutan d.o.o. Cazin svrstava se u kategoriju „**višeg razreda“** pogona/postrojenja/skladišta za koji je potrebno izraditi Izvještaj o stanju sigurnosti, u skladu sa članom 10. i 11. Pravilnika.

U skladu sa članom 14. stav (1) Pravilnika, operater je dužan izraditi Unutrašnji plan intervencije.

U skladu sa članom 16. stav (1) Pravilnika, operater je dužan izraditi Informaciju o sigurnosnim mjerama (Prilog III).

3. Informacije o sistemu upravljanja i organizaciji objekta radi sprečavanja nesrerća većih razmjera

3.1. Organizacijska struktura i osoblje

U firmi Interbutan d.o.o. Cazin trenutno je zaposleno 15 radnika rapsoređenih na 7 radnih mjesta. Organizacija rada prikazana je u nastavaku.

Naziv radnog mjesta,, mejsto rada, lokacija rada, uslovi za zasnivanje radnog odnosa			
R.b.	Naziv	Mjesto	Lokacija
1.	Direktor društva	Uprava	Ostrožac 302 Cazin
2.	Administrativni radnik/knjigovođa	Uprava	Ostrožac 302 Cazin
3.	Prodavač/trgovac	Prodavaonica	Ostrožac 302 Cazin
4.	Poslovođa punionice plina	Punionica plina	Ostrožac 302 Cazin
5.	Radnik za zaštitu na radu	Uprava	Ostrožac 302 Cazin
6.	Punioničar plina	Punionica plina	Ostrožac 302 Cazin
7.	Radnik na održavanju	Punionica plina	Ostrožac 302 Cazin
8.	Vozačopasnih supstanci	Punionica plina-teren	Ostrožac 302 Cazin

Direktor društva je zadužen da:

- organizuje i rukovodi procesom rada i poslovanja,
- stara se o zakonitosti poslovanja društva,
- zastupa i predstavlja društvo,
- donosi interne akte društva,
- donosi odluke iz oblasti radnih odnosa,

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

- preduzima mjere za zaštitu i pravilnu upotrebu imovine društva, kreira poslovni plan i prati njegovu realizaciju,
- utvrđuje i mijenja poslovni plan,
- određuje krovne ciljeve društva,
- dodjeljuje odgovornosti i ovlaštenja,
- upravlja financijama,
- raspolaže sredstvima u skladu sa planom i poslovnom politikom,
- proširuje asortiman usluga,
- raspolaže resursima društva,
- obezbjeđuje resurse za održavanje sistema,
- vodi kadrovsku politiku,
- organizuje poslove zaštite na radu i zaštite od požara,
- praćenje propisa i njihova prirnjena,
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.

Administrativni radnik/knjigovođa zadužen je za:

- evidencije ulaznih i izlaznih računa,
- narudžbe repromaterijala,
- vođenje šihtarice,
- izdavanje otpremnica,
- evidencija troškova i izrada izvještaja,
- nabavka i evidencija potrebnog materijala za obavljanje kancelarijskog poslovanja,
- obavlja i druge poslove po nalogu Direktora.

Prodavač je zadužen za:

- rad za kasom, usluživanje kupaca u trgovini,
- usluživanje kupaca u trgovini, prati i vodi računa o istaknutim cijenama na izloženoj robi u trgovini, sastavlja trebovanje robe i prijem robe za trgovinu i skladište,
- održava urednim prostor trgovine.

Radnik za zaštitu na radu je zadužen za:

- sudjelovanje u izradi akta o procjeni rizika,
- izrada prijedloga internog akta o zaštiti na radu,
- izrada plana i programa mjera zaštite na radu,
- unutarnji nadzor nad primjenom mjera zaštite na radu,
- stručna pomoć poslodavcu u provođenju i unaprjeđenju sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- izrada uputa za siguran rad,

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

- praćenje i organiziranje periodičnih pregleda sredstava za rad, sredstava i opreme osobne zaštite,
- praćenje i organiziranje periodičnih pregleda kemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti i mikroklime u radnom okolišu, i) priprema i organiziranje osposobljavanja radnika za siguran rad,
- analiziranje uzroka ozljeda na radu i profesionalnih bolesti u suradnji s ovlaštenim liječnikom specijalistom medicine rada i predlaganje mjere za unaprjeđenje sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- praćenje i organiziranje periodičnih liječničkih pregleda radnika koji rade na poslovima s povećanim rizikom, te analiza izvještaja o obavljenim periodičnim liječničkim pregledima,
- savjetovanje poslodavca u pogledu izbora i nabavke opreme i tehnološkog procesa rada,
- suradnja s poslodavcem prilikom planiranja izgradnje i rekonstrukcije objekata namijenjenih za rad,
- suradnja s nadležnom inspekcijom rada i drugim ustanovama koje se bave sigurnošću i zaštitom na radu, p) suradnja sa sindikatom, vijećem zaposlenika i povjerenikom za zaštitu na radu, sukladno ovom zakonu,
- organizacija cjelokupnog rada preduzeća prema uputama direktora,
- obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara,
- raspoređuje I upućuje radnike na teren I ostale poslove,
- vodi brigu o potrebama I obimu poslova,
- pomoć u trgovini,
- poslovi prema Pravilniku o radu (član 13) i
- ostali poslovi po nalogu nadređenog.

Poslovođa punionice plina zadužen je za:

- savjetovanje poslodavca u pogledu izbora i nabavke opreme i tehnološkog procesa rada,
- suradnja s poslodavcem prilikom planiranja izgradnje i rekonstrukcije objekata namijenjenih za rad,
- praćenje i organiziranje periodičnih pregleda sredstava za rad, sredstava i opreme osobne zaštite,
- praćenje i organiziranje periodičnih pregleda kemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti i mikroklime u radnom okolišu, i) priprema i organiziranje osposobljavanja radnika za siguran rad,
- suradnja s nadležnom inspekcijom rada i drugim ustanovama koje se bave sigurnošću i zaštitom na radu, p) suradnja sa sindikatom, vijećem zaposlenika i povjerenikom za zaštitu na radu, sukladno ovom zakonu,
- organizacija cjelokupnog rada preduzeća prema uputama direktora,
- obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara,

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

- raspoređuje i upućuje radnike na teren i ostale poslove,
- vodi brigu o potrebama i obimu poslova,
- pomoć u trgovini,
- poslovi prema Pravilniku o radu (čl.13. stav i) i
- ostali poslovi po nalogu nadređenog;

Punioničar plina zadužen je za:

- istovar i utovar plinskih boca,
- punjenje i ispitivanje plinskih boca,
- uskladištavanje plinskih boca,
- ostali srodni poslovi u punionici plina.

Radnik na održavanju zadužen je za:

- održavanje čistoće kruga i objekata punionice,
- košenje i uređivanje zelenih površina u krugu punionice,
- svi ostali poslovi po ukazanoj potrebi u sistemu održavanja,
- striktno poštuje propisane mjere zaštite na radu i zaštite od požara pri vršenju svih poslova koje obavlja u okviru radnog mjesta,
- zaposlenik je dužan obavljati i druge poslove u skladu sa stručnom spremom i osposobljenošću zaposlenika po nalogu neposrednog rukovodioca i direktora društva.

Vozač opasnih materija zadužen je za:

- upravljaju manjim, srednjim, teškim i vučnim motornim vozilima za prevoz robe, naftnih derivata, opasnih materija i drugih materija na kratkim i dugim relacijama,
- utovar, prijevoz i istovar proizvoda teretnim i vučnim vozilima,
- nadzor i obezbjeđenje nad zaduženom robom od momenta prijema do završetka isporuke,
- uredno popunjavanje i pravdanje putnih naloga i blagovremeno predavanje na obradu u računovodstvo,
- briga o alatu i inventaru vozila, kao i briga o čistoći i urednosti vozila,
- odgovornost za svu robu u vozilu u toku transporta do mjesta isporuke, odgovornost za dokumentaciju koja je povjerena vozaču,
- tačno i blagovremeno obavljanje poslova i radnih zadataka.

Obzirom na sistematizaciju radnih mjesta, zaposlenici na radnim mjestima punioničar plina, radnik na održavanju i vozač opasnih materija za svoj rad odgovorni su Radniku za zaštitu na radu.

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

Radnik za zaštitu na radu zajedno sa ostalim zaposlenicima, za svoj rad odgovorni su Direktoru društva.

Poslodavac je izradio Pravilnik/Interni akt o zaštiti na radu kojim je, između ostalog, uređena organizacija provođenja zaštite na radu, propisana pravila prevencije i zaštite, sredstva i oprema lične zaštite, propisana prava, obaveze i odgovornosti radnika vezane za zaštitu na radu, kao i obaveze i odgovornosti poslodavca vezane za zaštitu na radu. Pravilnik/Interni akt o zaštiti na radu dat je u prilogu ovog dokumenta.

Prema odredbama Pravilnika o zaštiti na radu obaveze poslodavca u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti su:

- Upozna sve radnike koji su ili bi mogli biti izloženi ozbiljnoj i neposrednoj opasnosti o riziku koji postoji kao i mjerama koje su preduzete ili koje će se preduzeti u pogledu zaštite, što je prije moguće;
- Preduzme mjere i izda uputstva kako bi se omogućilo radnicima da u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti prekinu s radom i/ili odmah napuste radno mjesto i pređu na neko sigurno mjesto;
- Ne traži od radnika da nastave rad u situaciji kada još uvijek postoji ozbiljna i neposredna opasnost, osim u izuzetnim slučajevima kada postoji ozbiljna i neposredna opasnost po sigurnost više ljudi i širu okolinu;
- Radnici koji u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti napuste svoje radno mjesto i/ili opasno područje ne smiju snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu;
- U slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti po vlastitu sigurnost ili sigurnost drugih lica, radnici koji nisu u mogućnosti stupiti u vezu sa neposrednim rukovodiocem, obavezni su preduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja su im na raspolaganju, da bi se izbjegle posljedice te opasnosti, pod uvjetom da te mjere ne smiju biti u očitom neskladu sa opasnošću;
- Zbog preduzimanja mjera iz stava (3) ovog člana radnici ne smiju snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu.

Direktor je odgovoran za:

- donošenje, reviziju i povlačenje svih dokumenata sistema upravljanja sigurnošću,
- imenovanje rukovodioca tima za provođenje interventnih procedura,
- povezivanje i koordiniranje sa Službom za civilnu zaštitu Grada Cazin, Vatrogasnom jedinicom Cazin, Službom hitne medicinske pomoći Doma zdravlja Cazin, Policijskom stanicom Cazin i po potrebi drugim ustanovama (uprave za inspekcijske poslove, federalna i kantonalna ministarstva i sl.) ;

Radnik za zaštitu na radu je odgovoran za:

- provođenje odredbi svih dokumenata sistema upravljanja sigurnošću,
- pokretanje i provođenje interventnih procedura;

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

Svi radnici operatera i svi prisutni na lokaciji dužni su postupiti prema uputama rukovodioca tima za provođenje interventnih procedura kod velikih nesreća bez ugrožavanja vlastitog života i života drugih lica.

U slučaju nesreće većih razmjera, uposlenici na radnim mjestima: direktor društva, poslovođa i radnik zaštite na radu i radnik zaštite na radu, čine tim koji koordinira nastalom situacijom.

Direktor društva odgovoran je za povezivanje i koordiniranje sa organima vlasti, donošenje odluka, davanje uputa, imenovanje odgovorne osobe zadužene za provođenje interventnih procedura, kao i obezbjeđivanje MTS-a (materijalno-tehnička sredstva).

Zaposlenici na radnim mjestima poslovođa i radnik zaštite na radu su odgovorni za provođenje odluka i naredbi direktora društva, provođenje interventnih procedura. Zajedno sa direktorom vrše konstantno praćenje nastale situacije, učestvuju u unapređenju interventnih procedura i obavještavanju ostalih zaposlenika i stanovništva.

Direktor društva, xxxxxxxx
Poslovođa i radnik za zaštitu na radu, xxxxxx
Radnik za zaštitu na radu, xxxxx

Xxxxxxxx je imenovan za provedbu intervetnih procedura i za koordinaciju aktivnosti na evakuaciji unutar pogona i postrojenja.

Svi radnici operatera i svi prisutni na lokaciji dužni su postupiti prema uputama vođe tima za provođenje intervetnih procedura kod velikih nesreća bez ugoržavanja vlastitog života i života drugih lica.

Zaposlenici INTER-BUTAN d.o.o. Cazin prošli su obuku i provjeru osposobljenosti zaposlenika u oblasti zaštite na radu i zaštite od požara.

Izvršena je obuka radnika za korištenje instalacije tečnog naftnog plina na lokaciji pretakališta INTER-BUTAN d.o.o. Cazin.

Izvršena je obuka radnika za korištenje instalacije tečnog naftnog plina na lokaciji punionice plina INTER-BUTAN d.o.o. Cazin.

Izvršena je provjera stručnog znanja za rukovanje tečnostima i gasovima u prometu. U okviru privrednog društva INTER-BUTAN d.o.o. Cazin provodi se jednom godišnje interna provjera znanja zaposlenika iz oblasti zaštite na radu, zaštite od požara.

Privredno društva INTER-BUTAN d.o.o. Cazin u saradnji sa Vatrogasnom jedinicom Cazin, jednom godišnje, obavlja pokazno operativno-taktičku vježbu zaposlenika. Cilj ove vježbe

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

je provjera stručne osposobljenosti i tehničke opremljenosti zaposlenika INTER-BUTAN d.o.o. Cazin sa akcentom na simulaciju akcidentnih situacija požara, provjera ispravnosti vatrogasnih uređaja, opreme i stabilnih instalacija na postrojenjima u krugu firme.

Obzirom da je pravno lice INTER-BUTAN d.o.o. izradio Akt o procjeni rizika broj: 5-3048-4869/23 i Akt o procjeni rizika na radnim mjestima i mjestima rada u radnoj okolini - dopuna broj: 14-210-6221/24, prema Zakonu o zaštiti na radu (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine 79/20), obavezan je provesti osposobljavanje zaposlenika iz oblasti zaštite na radu nakon izrađenog akta odnosno prema utvrđenim opasnostima i štetnostima prepoznatim u Aktu o procjeni rizika.

Operater je dužan provesti osposobljavanje zaposlenika iz oblasti zaštite od požara najmanje jednom u 24 mjeseca, prema Zakonu o zaštiti od požara (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine 64/09).

Operater je dužan provesti osposobljavanje zaposlenika za rukovanje lako zapaljivim tečnostima i gasovima, prema Zakonu o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova („Službeni list R BiH“, broj 39/89 – prečišćeni tekst, 36/90).

Xxxxxxxxxxx kao zaposlenik na radnom mjestu poslovođa zadužen je, između ostalog, za praćenje i organizovanje periodičnih pregleda sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite, praćenje, pripremanje i osposobljavanje radnika za siguran rad, praćenje, pripremanje i osposobljavanje radnika za zaštitu od požara i rukovanje sa lakozapaljivim materijama i gasovima.

Privredno društvo INTER-BUTAN d.o.o. Cazin vrši dopremu i otpremu ukapljenog naftnog plina, sa predmetne lokacije vlastitim transportnim vozilima. Manipulaciju sa UNP-om na pretakalištu obavljaju izričito zaposlenici INTER-BUTAN d.o.o. Cazin. Boce sa tehničkim gasovima, na predmetnu lokaciju doprema Tehnogas TGT a.d. Laktaši. Prema izjavi operatera INTER-BUTAN d.o.o. Cazin ima zaključen ugovor sa Tehnogas TGT a.d. Laktaši koji se može dobiti na uvid kod operatera.

Rad je organizovan u jednoj smjeni u periodu 7:30 – 16:00.
Za ovu lokaciju postavljen je video nadzor, instalirano je ukupno 16 video kamera koje snimaju cijelu lokaciju.

3.2. Identifikacija i procjena velikih opasnosti

INTER-BUTAN d.o.o. Cazin, postrojenje za pretakanje, skladištenje i distrubuciju tehničkih plinova i ukapljenog naftnog plina (UNP), kao i ostali objekti operatera nalaze se u Ostrožcu, grad Cazin, na zemljištu označenim kao k.č. 1221/1, 1221/2, 1221/3, 1221/4, 1222/3 i 1222/4, katastarske općine Ostrožac, grad Cazin.

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

U skladu sa Pravilnikom o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21 i 96/22), operater INTER-BUTAN d.o.o. Cazin spada u pogone i postrojenja koja skladište opasne supstance nevedene u Prilogu Ia. Opasne supstance, Dio 2. Nazivi opasnih supstanci, Kolona 1. Opasne supstance pod rednim brojem 18. ukapljeni vrlo lako zapaljivi gasovi, 19. acetilen i 25. kiseonik. Ostali tehnički plinovi: ugljen dioksid i argon, koji se također skladište na predmetnoj lokaciji se ne ubrajaju u opasne materije.

Kapaciteti skladišnih objekata za opasne supstance, na predmetnoj lokaciji, su sljedeći:

- Nadzemni spremnici za UNP propan-butan kapaciteta 4 x 60 m3;
- Nadzemni spremnici za UNP propan-butan kapaciteta 2 x 30 m3;
- Nadzemni spremnici za UNP propan-butan kapaciteta 2 x 86 m3;
- Skladište za boce sa UNP propan-butan (punionica) 3,5 t;
- Skladište za boce sa acetilenom 0,2 t;
- Skladište za boce sa kiseonikom 0,55 t.

Spremnici za UNP propan butan smjesu pune se 85% zapremine. Prema navedenim kapacitetima, ukupne količine koje se skladište na predmetnoj lokaciji su (navedene količine se odnose na cjelokupno postrojenje uključujući i količine supstanci koje će se skladištiti u dva nova rezervoara od po 86 m3):

- Ukapljeni naftni plin propan-butan smjesa – 224,5 t;
- Acetilen – 0,2t
- Kiseonik – 0,55 t

Pored navedenih količina opasnih supstanci na lokaciji se nalazi skladište neopasnih materija i to: ugljen dioksid i argon. Kapaciteti skladišnih objekata za neopasne supstance su sljedeći:

- Skladište za boce ugljen dioksida – 72 boce po 30 kg ili 2,16 t plina;
- Skladište za boce argona – 36 boca po 11 kg ili 396 kg plina.

Acetilen, kiseonik, ugljen dioksid i argon se ne pune na predmetnoj lokaciji već se prema potrebi nabavljaju od drugih pravnih lica na tržištu.

Prema Prilogu I, Dio 2 Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21 i 96/22), ukapljeni naftni plin razvrstava se kao opasna supstanca pod rednim brojem 18. Ukapljeni vrlo lako zapaljivi gasovi (ukuljučujući UNP) i priodni gas, za koju su donje granične količine opasnih supstanci 50 t (kolona 2.) male količine i 200 t (kolona 3.) velike količine. Obzirom na ukupnu količinu koju operater

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

skladišti na predmetnoj lokaciji od 224,5 t i količine propisane pravilnikom, postrojenje se razvrstava u „viši razred pogona, postrojenja i/ili skladišta“.

Prema Prilogu I, Dio 2 Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21 i 96/22), acetilen se razvrstava kao opasna supstanca pod rednim brojem 19. za koju su donje granične količine opasnih supstanci 5 t (kolona 2.) male količine i 50 t (kolona 3.) velike količine. Prema ukupnoj količini koju operater skladišti na predmetnoj lokaciji od 0,2 t, acetilen nije prisutan u količini jednakoj ili većoj od propisanih graničnih količina iz pravilnika.

Prema Prilogu I, Dio 2 Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21 i 96/22), kiseonik se razvrstava pod opasnu supstancu pod rednim brojem 25. za koju su donje granične količine opasnih supstanci 200 t (kolona 2.) male količine i 2000 t (kolona 3.) velike količine. Prema ukupnoj količini koju operater skladišti na predmetnoj lokaciji od 0,55 t, kiseonik nije prisutan u količini jednakoj ili većoj od propisanih graničnih količina iz pravilnika.

Na osnovu navedenog, a prema Pravilniku o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21 i 96/22) primjenjeno je pravilo sabiranja opasnih supstanci. Na osnovu proračuna i dobijenih vrijednosti postrojenje INTER-BUTAN d.o.o. Cazin se razvrstava u „viši razred pogona, postrojenja i/ili skladišta“.

Na lokaciji postrojenja za pretakanje, skladištenje i distrubuciju tehničkih plinova i ukapljenog naftnog plina (UNP) INTER-BUTAN d.o.o. Cazin izvori opasnosti su:

Nadzemni spremnici za UNP propan-butan 4 x 60 m3,2 x 86 m3 i 2 x 30 m3 – 221 t UNP-a:

- Pretakalište autocisterni UNP-a propan-butan;
- Punionica boca UNP-a propan-butan (boce od 10 i 35 kg) – 3,5 t UNP-a;
- Skladište za boce sa acetilenom 0,2 t;
- Skladište za boce sa kiseonikom 0,55 t.

Mogući uzroci iznenadnog događaja koji posljedično mogu dovesti do nesreće većih razmjera, a koji su svojstveni za predmetno postrojenje su sljedeći:

<u>Ljudski faktor:</u>

- nedovoljna obučenost zaposlenika za rad sa opasnim materijama,
- nepoštivanje tehničkih uputstava i propisa o rukovanju i održavanju postrojenja,
- nepažnja prilikom redovnog rada i/ili održavanja postrojenja,

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

- nepridržavanje mjera sigurnosti prilikom ulaska cisterni i ostalih vozila u krugu postrojenja,
- nepridržavanje mjera sigurnosti prilikom redovnog rada i/ili servisiranja postrojenja,
- nepridržavanje zakonskih odredbi, uputa i pravila struke;
- neozbiljnost u radu i rukovanju sa tehničkom opremom (tzv. „horeseplay).

Poremećaj tehničkih uslova:

- dotrajalost opreme,
- kvarovi ili oštećenja strojeva, uređaja i/ili opreme,
- oštećenje, propuštanje i/ili pucanje stijenke spremnika i/ili cjevovoda,
- oštećenje i propuštanje medija na priubničkim spojevima i/ili ventilima,
- kvarovi i/ili oštećenja električnih instalacija,
- neispravnost mjernih instrumenata,
- oštećenje i/ili neispravnost transportnih sredstava;
- propusti u sitemu dojavljivanja i uzbunjivanja.

Prirodne nepodode:

- zemljotres,
- požar,
- olujno nevrijeme,
- udar groma,
- poplave;

Namjerno razaranje:

- namjerno razaranje

Na predmetnoj lokaciji, pri manipulaciji sa UNP-om, mogući su sljedeći događaji:

- Istjecanje UNP-a uz raspršivanje u okoliš;
- Nastanak požara;
- Eksplozija oblaka para;
- Eksplozija ekspandirajućih para vrijuće kapljevine (BLEVE).

Navedene događaje, između ostalog, može uzrokovati sljedeće:

- Pucanja stijenke spremnika za UNP ili stijenke spremnika autocisterne;
- Otvaranja ili puknuća drenažnog ventila na dnu spremnika;
- Puknuća stijenke i/ili ventila pregrijanog spremnika uslijed djelovanja požara;
- Kvar na uređaju za pretakanje;
- Puknuća stijenke boce sa opasnim materijama uslijed djelovanja požara;

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

- Djelovanja domino efekta.

Prilikom istjecanja plina u okoliš ne mora nužno doći do zapaljenja istog. Obzirom da je UNP teži od zraka pada prema tlu i postoji mogućnost njegovog širenja pri tlu što dovodi do stvaranja zona u kojima je koncentracija plina povoljna za nastajanje požara i zona opasnosti od hipoksije. Prilikom ispuštanja velike količine plina u okoliš, može doći do širenja oblaka plina pri tlu te mogućnosti udisanja istog, pojave požara ili eksplozije dalje od mjesta nastanka.

Na lokaciji postrojenja za pretakanje, skladištenje i distribuciju tehničkih plinova i ukapljenog naftnog plina (UNP) INTER-BUTAN d.o.o. Cazin mogući su sljedeći scenarij nesreća većih razmjera:

- **Scenarij 1**: Istovremeni kolaps svih nadzemnih spremnika UNP-a, ukupnog kapaciteta 472 m3. Istjecanje ukupne količine UNP-a cca. 221 t iz nadzemnih spremnika i nastanak eksplozije oblaka pare (VCE

- **Scenarij 2**: Istjecanje ukupne količine UNP-a 40 t iz nadzemnog spremnika 86 m^3 I nastanak ekplozije oblaka pare (VCE).

- **Scenarij 3:** Eksplozija ekspandirajućih para vrijuće kapljevine (BLEVE) jednog od nadzemnih spremnika UNP-a kapaciteta 60 m3. Ukupna količina opasne materije je cca 28t.

- **Scenarij 4**: Istjecanje cijelog sadržaja iz spremnika autocisterne UNP-a kapaciteta 36m^3 I nastanak eksplozije oblaka pare. Ukupna količina opasne materije 17 t.

U Izvještaju o stanju sigurnosti su prikazani i analizirani scenariji velikih nesreća koja su moguća na predmetnoj lokaciji. Za izračun zona ugroženosti usljed posmatranog događaja korišten je računarski program ALOHA (Areal Locations of Hazardous Atmospheres) verzija 5.4.7. namijenjen za modeliranje opasnosti povezanih za ispuštanje opasnih materija, te su prikazane na kartama Google Earth. Procjena posljedica velikih nesreća za ljude i procjena vjerovatnosti velikih nesreća na nepokretnim postrojenjima urađena je prema Priručniku za razvrstavanje i utvrđivanje prioriteta među rizicima izazvanim velikim nesrećama u procesnoj i srodnim industrijama IAEA, Austrija, Novembar 1996. Prilikom modeliranja opasnosti vezanih za smjesu ukapljenog naftnog plina propan-butan smjesa korištena je supstanca propan jer su projekcije zona ugroženosti veće u odnosu na butan, obzirom da u programu ALOHA postoji samo mogućnost pojedinačnog modeliranja za supstance propan ili butan. Kod određivanja zona ugroženosti za posmatrane događaje korištene su vrijednosti iz Priloga IIa. Tabela graničnih vrijednosti izloženosti Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21 i 96/22).

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

3.3. Operativni nadzor

Nadzor nad radnim procesima i upravljanje rizicima na lokaciji postrojenja INTER-BUTAN d.o.o. Cazin provode zaposlenici svakodnevno na svim radnim mjestima primjenom pravila zaštite na radu i postupanjem prema radnim uputstvima za rad, rukovodioci radnih procesa, radnici za zaštitu na radu obavljanjem unutrašnjeg nadzora i analizama stanja zaštite zdravlja i sigurnosti.

Operater je izradio tehnička uputstva za rad:

- Uputstvo za rukovanje instalacijom tečnog naftnog plina na pretakalištu;
- Uputstvo za rukovanje instalacijom „Tečnog naftnog plina-TNP“ za potrebe punionice boca u INTER-BUTAN d.o.o. Cazin.

Navedenim uputstvima su detaljno definisane procedure procesa rada, procedure za svakodnevno ili u zakonski predviđenom roku održavanje instalacija, opasnosti pri radu, preventivne mjere i mjere bezbjednosti pri radu. Kontrola rada pogona i postrojenja odvija se prema propisanim tehničkim uputstvima za sva postrojenja za skladištenje, pretakanje i transport ukapljenog naftnog plina. Navedena uputstva data su u prilogu ovog dokumenta.

Tehnička uputsva za rad kao i spisak zaposlenika koji su obučeni za rad prema navedenim uputstvima su postavljeni u punionici plina i na pretakalištu.

Kontrola rada postrojenja obezbijeđena je preko mjerno-regulacione i sigurnosne opreme.

Operater redovno obavlja periodične sedmične, mjesečne i godišnje remonte. Sedmični remont traje najviše jednu smjenu, provodi se jednom u toku sedam dana, pri čemu se obavlja sljedeće:

- Zamjena oštećenih dijelova radi poboljšanja pogonske spremosti i sigurnosti postrojenja;
- Pregledanje i procjenjivanje radnih sposobnosti postrojenja u svrhu planiranja daljnjeg održavanja;
- Podmazivanje dijelova postrojenja i sl.

Mjesečni remont traje najviše 24 sata, provodi se jednom u toku mjeseca, pri čemu se obavlja sljedeće:

- Zamjena oštećenih dijelova ili sklopova radi poboljšanja pogonske spremosti i sigurnosti postrojenja;
- Pregledanje i procjenjivanje radnih sposobnosti postrojenja u svrhu planiranja generalnog remonta;
- Podmazivanje dijelova postrojenja i sl.

Generalni remont traje najviše mjesec dana, provodi se jednom u toku svake godine, pri čemu se obavlja sljedeće:

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

- Zamjena oštećenih dijelova ili sklopova radi vraćanja pogonske spremnosti i sigurnosti postrojenja;
- Zamjena uređaja i djelimična rekonstrukcija sklopova postrojenja radi vraćanja pogonske spremnosti i sigurnosti postrojenja;
- Funkcionalna ispitivanja radnih sposobnosti i sigurnosti postrojenja, koja su bila predmet rekonstrukcije i popravke tokom generalnog remonta;
- Podmazivanje dijelova postrojenja i sl.

O obavljenim remontima se vode pisani zapisi.

Za planska održavanja prate se zakonski rokovi, te načini i procedure sprovođenja istih. Tekuća održavanja obuhvataju zamjenu kuglastih ventila, zamjenu manometara, zamjenu sigurnosnih ventila, farbanje vodova i cisterni

Zaposlenici svakodnevno u okviru svojih poslova provode nadzor nad radom postrojenja. Prilikom tog nadzora provode se pregledi spremnika, sigurnosnih ventila, regulacionih ventila, manometara i sl. O eventualnim promjenama ili nedostacima koji se uoče prilikom tih pregleda, odmah se obavještavaju nadređene osobe, te se poduzimaju potrebne mjere za otklanjanje istih.

Projektnim rješenjem predviđene su rezervne opcije u radu i korištenju postrojenja čime su privremeni zastoji smanjeni na minimum. Pored ovih uputstava operater je izradio i sljedeće:

- Uputstvo za upotrebu vage postupak kod istakanja i utakanja;
- Priručnik za sigurno rukovanje viljuškarom
- Uputstvo za rad sa tehničkim plinovima.

Zaposlenici koji obavljaju poslove prema navedenim uputstvima su prošli internu obuku prema navedenim uputsvima.

Operater je izradio projektnu dokumentaciju pod nazivom Elaborat zaštite na radu broj 169/IV-2009 od maja 2019 godine, Elaborat zaštite od požara broj EZOP 43-09/15 od avgusta 2015. godine, Procjena ugroženosti od požara broj EZOP 41-08/15 od avgusta 2015. godine i Plan zaštite od požara broj EZOP 42-09/15, od septembra 2015. godine. Obzirom na namjeru proširenja kapaciteta sa dodatna dva nadzemna rezervoara za tečni naftni plin kapaciteta po 86 m3, operater je izradio dodatnu tehničku dokumentaciju i to:

1. Glavni projekat – knjiga 1/1 AGP 01-10/25, nadzemni spremnici 2x86 m3,
2. Elaborat zaštite na radu, nadzemni spremnici 2x86 m3 u krugu stanice za skladištenje plina i punionice, EZRN 31-05/25,
3. Elaborat zaštite od požara, nadzemni spremnici 2x86 m3 u krugu stanice za skladištenje plina i punionice, EZOP 01 07-02/25.

Navedenu dokumentaciju moguće je dobiti na uvid u prostorijama firme INTER-BUTAN d.o.o. Cazin.

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

Obzirom da se na predmetnoj lokaciji manipuliše sa zapaljivim supstancama i da postoji velika opasnost od požara i eksplozije utvrđene su opšte mjere sigurnosti kojih se svi moraju pridržavati

Na lokacijama gdje se obavlja manipulacija sa bocama, utovar-istovar, manipulacija sa paletama tehničkih plinova i u skladištima boca postavljeni su sigurnosno-tehnički listovi. Svi zaposlenici koji obavljaju poslove manipulacije sa UNP-om ili drugim tehničkim plinovima upoznati su sa informacijama iz tehničkih listova i imaju usvojeno znanje za siguran rad sa istim.

U svrhu zaštite cjelokupnog područja firme INTER-BUTAN d.o.o. Cazin i sprečavanja ulaska neovlaštenih lica, cijelo područje je ograđeno zaštitnom žičanom ogradom visine 2 m, a na ulazu je postavljena metalna kapija. Također, na ulazu u prostor u kojem se nalazi skladište opasnih materija, pretakalište i punionica boca postavljena je metalna kapija i pristup neovlaštenim licima je strogo zabranjen. Instaliran je sistem videonadzora, postavljeno je ukupno 16 video kamera koje snimaju cijelu lokaciju i alarmni sistem na upravnoj zgradi. Redovno se provodi servis i kontrola ispravnosti sistema tehničke zaštite, svakih šest mjeseci, od strane Agencije za zaštitu ljudi i imovine SEC ONE d.o.o.. O periodičnim pregledima se vode zapisnici.

Na ulazu u kompleks firme, na mjestu skladištenja opasnih materija, pretakalištu, u objektu punionice, kao i na ostalim mjestima na kojima se manipuliše sa opasnim materijama postavljene su table sa znakovima obavještenja, opasnost i zabrana.

Na pretakalištu i u objektu punionice plina postavljena su tehnička uputstva za rad i zapisnici o izvršenoj obuci lica koja obavljaju predmetne poslove. U skladištu tehničkih plinova postavljeno je sigurnosno uputstvo za rukovanje gasovima pod pritiskom, skladištenje boca, rukovanje bocama i rad sa opasnim materijama.

Na predmetnoj lokaciji je instalirana vanjska i unutrašnja hidrantska mreža sa sedam vanjskih nadzemnih hidranata, i jednim unutrašnjim hidrantom u objektu punionice plina. Na spremnicima za skladištenje UNP-a, kao i na pretakalištu za autocisternu postavljena je stabilna vodovodna instalcija za potrebe ispiranja ili hlađenja spremnika pri intenzivnoj insolaciji i visokoj temperaturi zraka. Operaeor je izgradio hidrantsku stanicu ukupnog kapaciteta 300 m3 za potrebe protivpožarnog voda.

Postavljeni su prijenosni vatrogasni aparati, raspoređeni prema Elaboratu zaštite od požara. U okviru kompleksa firme INTER-BUTAN d.o.o. su izvedeni protivpožarni putevi i evakuacioni putevi, koji se redovno održavaju prohodnim.
Redovno se obavljaju pregledi i ispitivanja ispravnosti oprema za zaštitu od požara o čemu se izdaju zapisnici o stručnom nalazu.

Na objektima postrojenja instalirana je gromobranska zaštita. Na pretakalištu, pored gromobranske zaštite postavljen je i sistem za uzemljenje autocisterne tokom pretakanja. U objektu punionice plina postavljene su antistatične podne obloge. Redovno se obavljaju pregledi i ispitivanja ispravnosti ovih sistema o čemu se izdaju zapisnici o stručnom nalazu.

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

Na lokaciji kompleksa firme INTER-BUTAN d.o.o. Cazin izvršena je ugradnja sistema za kontinuiranu detekciju prisustva TNG-a sa centralom za prijem, obradu i signalizaciju alarmnih stanja. Centrala na koju su spojeni detektori, spojena je na fiksni telefon koji nakon aktivacije detektora ima mogućnost pozivanja 4 unaprijed definisana broja.

Investitor je izgradio agregatsku stanicu jačine 40 kW.

Instalacija za tečni naftni plin sastoji se od cjevovoda za tečnu fazu, cjevovoda za plinsku fazu, nadzemnih i podzemnih cjevovoda, spremnika za skladištenje, pumpno-kompresorske stanice, pretakačkog mosta, automata za punjenje auto-plina i boca. Svi nabrojani dijelovi su međusobno povezani i opremljeni sa sigurnosnom i regulacionom opremom. Na instalaciji za tečni plin ugrađeni su:

- Kuglaste slavine;
- Ravni zaporni ventili;
- Protulomni ventili;
- Hvatači nečistoća;
- Sigurnosni ispusni ventili;
- Sigurnosni prestrujni ventili;
- Odušne slavine;
- Spojni elementi boca;
- Cjevovodna redukcija;
- Indikatori protoka tečne faze;
- Mehanički mjerači nivoa;
- Magnetni mjerači nivoa;
- Termometri;
- Manometari sa ventilom;
- Prekretni uređaji sa sigurnosnim ventilima;
- Pumpe;
- Kompresor.

Operater redovno obavlja ispitivanja i preglede opreme i sredstava za rada od strane ovlaštenih pravnih lica o čemu se izdaju zapisnici o stručnim nalazu. O datumima pregleda i isteka operater vodi evidenciju priloženu u prilozima ovog dokumenta.

Objekat punionice plina sa prostorom za skladištenje punih i praznih boca je dijelom otvoren i ima dobru prirodnu ventilaciju. U prostoriji za punjenje su ostavljeni otvori pri dnu u slučaju širenja oblaka plina.

Operater je dužan postaviti sirenu za uzbunu u slučaju pojave opasnosti ili nesreća.

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

Upravljanje otpadom sa predmetne lokacije regulisano je Zakonom o upravljanju otpadom („Službene novine Federacije BiH“, broj 33/03, 72/09, 92/17 i 72/24), Pravilnikom o kategorijama otpada sa listama („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/05) te drugim propisima koji proizilaze iz navedenog zakona, kao i dokumentacijom koja je propisana navedenim zakonom. Otpad nastao na predmetnoj lokaciji potrebno je zbrinjavati u skladu sa Planom upravljanja otpadom.

3.4. Upravljanje promjenom

Prilikom planiranja izmjena na postojećem postrojenju za pretakanje, skladištenje i distrubuciju tehničkih plinova i ukapljenog naftnog plina (UNP) ili projektovanjem novih objekata na predmetnoj lokaciji potrebno je obezbijediti kompletnu projektnu dokumentaciju prema odredbama propisa, normativa i drugih standarda, uvažavajući sistem primjene savremenih naučnih i stručnih dostignuća i rigorozne kontrole pri odobravanju od strane nadzornih nadležnih vlasti. Posebnu pažnju potrebno je posvetiti proceduri tehničke kontrole i odobravanja dijelova projektne dokumentacije koji se odnose na projektovanje mjera i sistema zaštite na radu, zaštite od požara, kao i zaštite okoliša.

Prilikom planiranja privremenih promjena na dijelu sistema postojećeg postrojenja, potrebno je razmotriti njihove uticaje na opremu i procese rada, zatim ažurirati postojeća ili izraditi nova uputstva koja će definisati procedure procesa rada, održavanja instalacija, opasnosti pri radu, preventivne mjere i mjere bezbjednosti pri radu.

Promjene koje su povezane sa starenjem postrojenja kontrolišu se i otklanjaju prilikom periodičnih pregleda i remonta.

Za svaku promjenu koja se uvodi u rad postrojenja potrebno je ažurirati ili izraditi novu tehničku dokumentaciju, ishodovati potrebne dozvole i ažurirati ili izraditi nova uputstva za rad.

Obzirom na namjeru proširenja kapaciteta sa dodatna dva nadzemna rezervoara za tečni naftni plin kapaciteta po 86 m3, operater je izradio dodatnu tehničku dokumentaciju i to:

1. Glavni projekat – knjiga 1/1 AGP 01-10/25, nadzemni spremnici 2x86 m3,
2. Elaborat zaštite na radu, nadzemni spremnici 2x86 m3 u krugu stanice za skladištenje plina i punionice, EZRN 31-05/25,
3. Elaborat zaštite od požara, nadzemni spremnici 2x86 m3 u krugu stanice za skladištenje plina i punionice, EZOP 01 07-02/25.

Navedenu dokumentaciju moguće je dobiti na uvid u prostorijama firme INTER-BUTAN d.o.o. Cazin.

Upravljanje promjenama na lokaciji područja pogona i postrojenja primjenjuje se na sve tehničke, tehnološke, organizacijske i kadrovske promjene koje mogu na bilo koji način uticati na sigurnost rada postrojenja, a posebno na:

- **uvođenje novih tehnologija,**

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

- **uvođenje novih sistema, dijelova sistema i/ili opreme,**
- **promjene tehničko-tehnoloških dijelova postrojenja,**
- **promjene u radu postrojenja (postupanja s opasnim tvarima),**
- **promjene vrsta i količina opasnih tvari koje mogu uzrokovati nesreće većih razmjera,**
- **promjene koje su vezane uz izmjene zakona, propisa i standarda**.

Za upravljanje promjenama odgovoran je direktor društva.

Izvještaj o stanju sigurnosti se odnosi na cjelokupno postrojenje operatera INTER-BUTAN d.o.o. Cazin, uključujući i proširenje kapaciteta sa dva nova rezervoara od po 86m^3.

3.5. Planiranje za slučaj opasnosti

Planiranje za slučaju opasnosti provodi se kroz izradu procjena rizika, procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija, planiranjem pokaznih vježbi. Razrađuju se scenariji nesreća i njihovih posljedica na područje unutar postrojenja, u neposrednoj blizini i široj okolini.

Na lokaciji postrojenja za pretakanje, skladištenje i distrubuciju tehničkih plinova i ukapljenog naftnog plina (UNP) primijenjene su tehničke mjere zaštite, organizacijske mjere u redovnom radu ili iznenadnom događaju, mjere propisane zakonskim propisima, normativima i standardima.

Sprečavanje iznenadnog događaja provodi se kroz redovne kontrole stanja objekata i opreme, putem periodičnih pregleda i remonta pri čemu se otklanjaju uočeni nedostaci i postrojenju obezbjeđuje pogonska spremnost i sigurnost.
Oprema koja služi za ublažavanje i otklanjanje posljedica nesreća većih razmjera je sljedeća:

- Elektromagnetni pokazivač nivoa plina u rezervoaru;
- Pokazivači pritiska i temperature plina u rezervoaru;
- Pokazivač pritiska i temperature plina u rezervoaru;
- Sigurnosni ventili rezervoara;
- Protulomni ventili na rezervoarima;
- Sigurnosni ventili na cjevovodima;
- Protulomni ventili na cjevovodima;
- Tlačna sklopka na usisnoj strani kompresora, čiji zadatak je isključivanje kompresora kod sniženja pritiska ispod dozvoljenog nivoa;
- Sklopka maksimalnog nivoa tečne faze plina u odvajaču;
- Elektro-oprema je izvedena u protueksplozivnoj zaštiti (elektromotor, priključne kutije itd.);
- Svi napojni kablovi su položeni i zaštićeni u kablovskim kanalima, čeličnim cijevima ili kablovskim regulama u cilju zaštite od oštećenja instalacije;

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

- Osigurači za zaštitu kablova koji su tako izolovani da izvrše isklapanje u propisanom vremenu (ispod 0,1 sec) radi zaštite od struje kratkog spoja;
- Uzemljenja, uzemljenje autocisterne na pretakalištu;
- Zaštita od statičkog elektriciteta;
- Gromobranska zaštita;
- Hidrantska mreža;
- Stabilna instalacija za hlađenje rezervoara u vidu raspršene vode na lokaciji pretakališta i iznad spremnika za skladištenje UNP-a;
- Hidrantska stanica – ukupnog kapaciteta 300 m3;
- Protivpožarni aparati;
- Agregatska stanica jačina 40 kW.;
- Požarni putevi;
- Evakuacijski putevi;
- Postavljeni znakovi opasnosti, zabrana i obavještenja;
- Videonadzor;
- **Sistem za kontinuiranu detekciju prisustva TNG-a sa centralom za prijem, obradu i signalizaciju alarmnih stanja**
- Ormarići prve pomoći;
- Lična zaštitna sredstva;
- Ostali priručni alat .

U slučaju nesreće većih razmjera, uposlenici na radnim mjestima: direktor društva, poslovođa i radnik zaštite na radu, čine tim koji koordinira nastalom situacijom.

Direktor društva odgovoran je za povezivanje i koordiniranje sa organima vlasti, donošenje odluka, davanje uputa, imenovanje odgovorne osobe zadužene za provođenje interventnih procedura, kao i obezbjeđivanje MTS-a (materijalno-tehnička sredstva).
Zaposlenici na radnim mjestima poslovođa i radnik zaštite na radu su odgovorni za provođenje odluka i naredbi direktora društva, provođenje interventnih procedura. Zajedno sa direktorom vrše konstantno praćenje nastale situacije, učestvuju u unapređenju interventnih procedura i obavještavanju ostalih zaposlenika i stanovništva.

- xxxxxxxxx
- xxxxxxxxxx
-xxxxxxxx

Xxxxxxxx poslovođa, imenovan je za provedbu intervetnih procedura I za koordinaciju aktivnosti na evakuaciji pogona I postrojenja.

U slučaju nesreća organi vlasti se obavještavaju putem telefona, usmeno i pismeno od strane direktora društva. Svi radnici operatera i svi prisutni na lokaciji dužni su postupiti prema

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

uputama rukovodioca tima za provođenje interventnih procedura kod velikih nesreća bez ugrožavanja vlastitog života i života drugih lica.

U objektu je izveden telefonski priključak za kontakt sa spoljnim svijetom, a dio zaposlenika posjeduje službene mobilne telefone. Važniji brojevi telefona:

- Kantonalna uprava civilne zaštite 121;
- Policija 122;
- Vatrogasna jedinica 123;
- Hitna pomoć 124.

U objektu punionice tehničkih plinova, u upravnoj zgradi i u pomoćnom objektu na zidu su postavljeni brojevi službi za obavještenje u slučaju vanredne situacije.

Direktor je odgovoran za komunikaciju sa Službom za civilnu zaštitu Grada Cazin, Vatrogasnom jedinicom Cazin, Službom hitne medicinske pomoći Doma zdravlja Cazin, Policijskom stanicom Cazin i po potrebi drugim ustanovama (uprave za inspekcijske poslove, federalna i kantonalna ministarstva i sl.).

U slučaju nastanka incidentne situacije postupati po sljedećem:

- Zaposlenik koji prvi identificira novonastalo stanje, dužan je u najkraćem vremenskom roku obavijestiti osobe zadužene za provođenje procedura u slučaju incidentnih situacija;
- Sačekati njihove instrukcije po pitanju otklonjanja uzorka te postupiti po istima;
- Do primanja instrukcija, ali samo u slučaju nepostojanja opasnosti po život i zdravlje, pokušati sanirati uzroke odnosno potencijalne posljedice novonastalog stanja;
- Tokom cijele incidentne situacije potrebno je voditi evidencije o intervencijama, gdje će biti upisane sve poduzete akcije;
- Do kraja opasnosti od velikih nesreća potrebno je postupati po instrukcijama tima za koordiniranje novonastalom situacijom.

Po okončanju incidentne situacije svi koji su učestvovali dužni su sastaviti detaljni izvještaj o poduzetim radnjama, uzrocima incidentne situacije, posljedicama iste kao i prijedlog mjera za poboljšavanje procedure o postupanju u slučaju incidentnih situacija.

U svrhu smanjenja opasnosti od incidentnih situacija potrebna su redovna testiranja i periodična preispitivanja:

- Zaštitnih mjera, dojava i intervencija kako bi se smanjili učinci bilo kakvih nesreća;
- Obuke za zaposlenike (godišnji plan obuka svih radnika i tima za provođenje postupaka kod nesreće većih razmjera);
- Evidencija održavanja/ispitivanja opreme za djelovanje u hitnim situacijama (protupožarne opreme i ličnih zaštitnih sredstava).

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

Operater je samostalno izradio dokumentaciju: Informacija o sigurnosnim mjerama – dopuna, Maj 2026. godine i Unutrašnji plan intervencije za plinsku stanicu u Ostrožcu „INTER-BUTAN“ d.o.o. Cazin broj 154/26 od 15.05.2026. godine u kome su opisane procedure za postupanje u slučaju pojave opasnosti ili nesreće (koji su dati u prilogu i **predstavljaju sastavni dio Izvještaja o stanju sigurnosti).** Operater svake godine uradi reviziju navedene dokumentacije i istu proslijedi Službi za civilnu zaštitu Grada Cazin.

Operativni plan za incidentna zagađenja voda regulisan je Zakonom o vodama („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 70/06) i Pravilnikom o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenata na vodama i obalnom vodnom području („Službene novine Federacije BiH“, broj 71/09, 102/18 i 70/24). Pravilnikom o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera („Službene novine Federacije BiH“, broj 51/21 i 96/22) ne uređuje se Operativni plan za incidentna zagađenja voda.

3.6. Praćenje rada objekta

Kako bi se obezbijedila redovna kontrola i praćenje rada pogona, postrojenja i/ili skladišta operater je dužan:

- Nadzirati rad sigurnosnih sistema i opreme unutar pogona, postrojenja i/ili skladišta, te ih redovno održavati po pitanju njihove sigurnosti;
- Redovno održavati pogon, postrojenje i/ili skladište i vršiti popravke u skladu sa najboljim raspoloživim tehnikama;
- Preduzimati sve neophodne mjere opreza kako bi se spriječilo nepravilno rukovanje u pogonu, postrojenju i/ili skladištu i/ili nepravilno rukovanje opasnim materijama;
- Preduzimati sve neophodne mjere isticanja odgovarajućih znakova i uputstava na odgovarajućim mjestima u pogonu, postrojenju i/ili skladištu za vrijeme redovnog rada, kao i u slučaju vanrednih situacija;
- Osigurati odgovarajuću obuku zaposlenika prilikom rada u pogonu, postrojenju i/ili skladištu, a posebno prilikom uvođenja novih tehnologija, u slučaju opasnosti ili vanrednih situacija.

Operater je dužan analizirati sve potencijalno opasne situacije, nesreće i moguće uzroke nesreća, vjerovatnoću da taj uzrok nije prepoznat kao potencijalna opasnost, uspješnost provođenja sigurnosnih mjera i zaštite. Praćenje i analiza se postižu kroz interne audite, pokazne vježbe, analize nakon događaja i inspekcijske preglede. Ukoliko se prilikom praćenja rada objekta utvrde neusklađenosti sa ciljevima definisanim Planom sprečavanja nesreća velikih razmjera potrebno ih je otkloniti. O svim promjenama u radu potrebno je obavijestiti nadležna državna tijela.

Operater je izradio obrazac za evidentiranje incidentnih situacija i nesreća sa pregledom poduzetih akcija na ublažavanju negativnih posljedica. U ovaj obrazac se unose sve incidentne situacije, „jedva izbjegnute nesreće“ i nesreće, kao i pregled poduzetih akcija na ublažavanju i otklanjanju negativnih posljedica. O ovakvim incidentnim situacijama operater

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

je dužan obavijestiti nadležna državna tijela. Svaka prijavljena incidentna situacija predstavlja osnov za pokretanje preventivnih i korektivnih radnji u svrhu sprečavanja sličnih događaja. Do sada nije bilo izvještavanja prema Federalnom ministarstvu okoliša i turizma ili drugim nadležnim državnim tijelima o incidentnim situacijama, „jedva izbjegnutim nesrećama“ i nesrećama, kao i pregledu poduzetih akcija na ublažavanju i otklanjanju negativnih posljedica.

Kako je navedeno u prethodnom poglavlju, operater je samostalno izradio Informaciju o sigurnosnim mjerama i Unutrašnji plan intervencije za plinsku stanicu u Ostrožcu „INTER-BUTAN“ d.o.o. Cazin. Jednom godišnje, operater je radio reviziju navedene dokumentacije te istu slao Službi za civilnu zaštitu Grada Cazin.

4. Opis lokacije područja pogona, postrojenja i/ili skladišta

4.1. Opis objekta i njegovog okoliša

INTER-BUTAN d.o.o. Cazin, postrojenje za pretakanje, skladištenje i distribuciju tehničkih plinova i ukapljenog naftnog plina (UNP) , kao i ostali objekti operatera nalaze se u Ostrožcu, grad Cazin, na zemljištu označenim kao k.č. 1221/1, 1221/2, 1221/3, 1221/4, 1222/3 i 1222/4, katastarske općine Ostrožac, grad Cazin.

Na sjeveroistočnoj strani kompleksa INTER-BUTAN d.o.o. Cazin, pored dva postojeća nadzemna spremnika kapaciteta po 30 m3, na propisnoj udaljenosti od 5 m postaviti će se dva nova spremnika kapaciteta 2x 86 m3. Nadzemni spremnici će biti spojeni na postojeće zajedničko pretakalište. Projektom je predviđeno da sva oprema plinskog postrojenja posjeduje potrebnu sigurnosnu (sigurnosni, protupovratni i protulomni ventili) i mjerno-regulacijsku opremu (regulatori, manometri, termometri, mjerači protoka itd.).

4.2. Popis pogona, postrojenja i/ili skladišta i drugih djelatnosti objekata koji bi mogli predstavljati opasnost od nesreće većih razmjera

Na lokaciji postrojenja za pretakanje, skladištenje i distrubuciju tehničkih plinova i ukapljenog naftnog plina (UNP) INTER-BUTAN d.o.o. Cazin izvori opasnosti su:

- Nadzemni spremnici za UNP propan-butan 4 x 60 m3, 2 x 86 m3 i 2 x 30 m3 – 221 t UNP-a ;
- Pretakalište autocisterni UNP-a propan-butan;
- Punionica boca UNP-a propan-butan (boce od 10 i 35 kg) – 3,5 t UNP-a;
- Skladište za boce sa acetilenom 0,2 t;
- Skladište za boce sa kiseonikom 0,55 t.

4.3. Popis susjednih objekata i lokacija koje ne potpadaju pod ovaj pravilnik, područja projekata koji bi mogli izazvati ili povećati rizik od ili posljedice nesreće većih razmjera i domino-efekta

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

Na predmetnoj lokaciji terminala, u okruženju od 100 m nalaze se objekti INTER-BUTAN d.o.o. Cazin i to: objekat upravne zgrade i objekat skladišta, i stambeni objekat.

Na predmetnoj lokaciji, u okruženju od 500 m nalaze se sljedeći objekti: INTER-BUTAN d.o.o. Cazin, Islamski centar Ostrožac, benzinska pumpa EURO-JET d.o.o., Intera Design d.o.o., Pekarski obrt Lelić Žitopek (udaljenost od lokacije cca. 220 m), Agro-Kapić d.o.o. (udaljenost od lokacije cca. 200 m), Privatna apotekarska zdravstvena ustanova „B PHARM“ Bihać (udaljenost od lokacije cca. 210 m), Auto Servis/Chiptuning Kasko d.o.o. (udaljenost od lokacije cca. 270 m), Grafo-Krajina reklame (udaljenost od lokacije cca. 320 m), objekti Fast food-a (udaljenost od lokacije cca. 350 m), BH Pošta (udaljenost od lokacije cca. 365 m), Osnovna škola Ostrožac (udaljenost od lokacije cca. 400 m).

Prema analizi rizika zona visoke smrtnosti odnosno zona domino efekta prostire se u radijusu od 1,1 km odnosno na površini od 25 ha. Unutar područja u kojem je moguća pojava domino efekta izvan područja pogona i postrojenja ne postoje postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari. Pojava domino efekta moguća je unutar područja pogona i postrojenja, na način da su spremnici UNP-a mogući inicijatori rizika a spremnici okolnih postrojenja primatelji rizika. Unutar područja u kojem je moguća pojava domino efekta, a koje se nalazi unutar područja pogona i postrojenja nalazi se skladište tehničkih gasova (acetilen, kiseonik, ugljendioksid i argon). U slučaju domino efekta unutar područja pogona i postrojenja pretpostavlja se da ne bi došlo do povećanja zona ugroženosti izvan već određenih.

5. Opis pogona, postrojenja i/ili skladišta

5.1. Opis glavnih aktivnosti i proizvoda iz dijelova objekta koji su vaćni sa stajališta sigurnosti, izvora rizika od nesreća većih razmjera i uslova pod kojima bi moglo doći do tih nesreća, zajedno sa opisom predloženih preventivnih mjera

Objekti na predmetnoj lokaciji, operatera INTER-BUTAN d.o.o. Cazin, su nabrojani i prikazani u nastavku:

1. Upravna zgrada sa trgovinom;
2. Skladište – nadstrešnica sa boksovima za pune i prazne boce namijenjene za maloprodaju;
3. Pomoćni objekat – alatnica;
4. Skladište – nadstrešnica sa boksovima za pune i prazne boce acetilena (C2H2);
5. Skladište – nadstrešnica sa boksovima za pune i prazne boce ugljendioksida (CO2), kisika (O2) i argona (Ar);
6. Nadzemni spremnici za UNP propan-butan kapaciteta 4 x 60 m3;
7. Nadzemni spremnici za UNP propan-butan kapaciteta 2 x 30 m3;
8. Pretakalište za autocisterne;
9. Pumpno-kompresorska stanica za UNP;

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

10. Punionica plina u boce, prostor za pune i prazne boce;
11. Agregatska stanica;
12. Hidrantska stanica;
13. Pomoćni objekat – prostorije za radnike;
14. Požarni putevi, manipulativni i parking prostor
15. Novi nadzemni spremnici za UNP propan-butan 2 x 86 m3.

Osnovne aktivnosti koje se provode na području postrojenja su:

- Prodaja i servis plinske opreme;
- Dopremanje, skladištenje i prodaja tehničkih plinova: acetilen, ugljendioksid, argon i kiseonik;
- Dopremanje, pretakanje, distribucija, skladištenje i prodaja UNP-a propan-butan smjesa;
- Punjenje i prodaja plinskih boca sa UNP-om propan-butan smjesa.

Mogući uzroci iznenadnog događaja koji posljedično mogu dovesti do nesreće većih razmjera, a koji su svojstveni za predmetno postrojenje su sljedeći:

Ljudski faktor:

- nedovoljna obučenost zaposlenika za rad sa opasnim materijama,
- nepoštivanje tehničkih uputstava i propisa o rukovanju i održavanju postrojenja,
- nepažnja prilikom redovnog rada i/ili održavanja postrojenja,
- nepridržavanje mjera sigurnosti prilikom ulaska transportnih vozila u krugu postrojenja,
- nepridržavanje mjera sigurnosti prilikom redovnog rada i/ili servisiranja postrojenja,
- nepridržavanje zakonskih odredbi, uputa i pravila struke;

Poremećaji tehničkih uslova:

- dotrajalost opreme,
- kvarovi ili oštećenja strojeva, uređaja i/ili opreme,
- oštećenje, propuštanje i/ili pucanje stijenke spremnika i/ili cjevovoda,
- oštećenje i propuštanje medija na priubničkim spojevima i/ili ventilima,
- kvarovi i/ili oštećenja električnih instalacija,
- neispravnost mjernih instrumenata,
- oštećenje i/ili neispravnost transportnih sredstava;

Prirodne nepogode

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

- zemljotres,
- požar,
- olujno nevrijeme,
- udar groma,
- poplave.

Namjerno razaranje:

-namjerno razaranje.

Na osnovu analize stanja pod kojim bi mogle nastati nesreće većih razmjera predložene su sljedeće preventivne mjere:

- Određivanje odgovornih osoba za postupanje u slučaju nesreće;
- Osposobljavanje radnika iz oblasti zaštite na radu, zaštite od požara od strane ovlaštenih pravnih lica;
- Osposobljavanje radnika iz oblasti rukovanja tečnostima i gasovima u prometu od strane ovlaštenih pravnih lica;
- Osposobljavanje radnika prema uputstvima za rad sa instalacijama i opremom za pretakanje i skladištenje opasnih materija;
- Osposobljavanje radnika za postupanje u slučaju nesreće većih razmjera;
- Redovna kontrola i održavanje instalacija i opreme za pretakanje i skladištenje opasnih materija;
- Redovan i periodičan pregled ispravnosti i instalacija i opreme od strane ovlaštenih pravnih lica;
- Pravilna organizacija rada pri upotrebi opasnih materija;
- Izraditi uputstva za siguran rad i održavanje postrojenja, procesa i opreme za pretakanje i skladištenje opasnih materija;
- Ograničiti kretanje nezaposlenim licima na području terminala;
- Postaviti znakove obavještenja i opasnosti na području terminala;

5.2. Opis procesa, posebno radnih metoda, premapotrebu uzimajući u obzir raspoložive informacije o najboljoj praksi

Pri opisu radnih procesa i metoda, u obzir se uzelo i razmatranje mogućih emisije u zrak iz „operativnih izvora“ s horizontalnim spremnicima (pod pritiskom) kao što je navedeno u Reference Document on Best Available Techniques on Emissions from Storage July 2006.

Pri radu sa propan-butanom mora se biti pažljiv, obazriv i pridržavati se datih uputstava i propisa. Pri radu se treba pridržavati sljedećeg:

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

- Zabranjeno je pušiti i primjenjivati otvoren plamen u prostoru gdje se čuva i radi sa propanom-butanom.
- Ako je cjevovod plina zaleđen ili smrznut smije se odmrznuti toplim vazduhom, toplom vodom i slično. Ni u kom slučaju ne smije se grijanje vršiti vatrom, otvorenim plamenom ili usijanim predmetima.
- Ventile otvarati samo polako, postupno u početku a zatim lagano i kontinuirano. Rukovanje ventilima vršiti samo rukom, a nikako upotrebom poluge, ključeva, itd. Poluge ili ključevi se smiju upotrebljavati u izuzetnim i hitnim slučajevima i to ako su isti urađeni od materijala koji ne varniči.
- Ne pritezati prirubničke spojeve i vršiti bilo kakve radove dok je instalacija pod pritiskom.
- Za održavanje propan-butanske instalacije upotrebljavati alate koji ne varniče.
- Radnici koji rade na instalaciji postrojenja UNP-a, treba stalno da kontrolišu da li cjevovodi, prirubnice, ventili i dr. propuštaju plin. Izlaz plina iz instalacije je vrlo opasan jer može dovesti do požara i eksplozije.
- Pretakalištu mogu pristupiti samo ispravne cisterne.
- Pražnjenje autocisterne smije se vršiti samo ako je motor vozila ugašen.
- Autocisterne smiju pristupiti pretakalištu samo sa hvatačem varnica postavljenim u izduvnoj cijevi motora.
- Točkovi transportne cisterne moraju biti za vrijeme pretakanja ukočeni i obezbjeđeni za tu svrhu izrađenim podmetačima.
- Za pretakanje propan-butana iz iz autocisterne mogu se upotrebljavati samo specijalna fleksibilna crijeva namjenjena zatu svrhu.
- Transportna cisterna za vrijeme pretakanja mora biti uzemljena.
- Za vrijeme pretakanja UNP-a obavezno je prisustvo lica koja opslužuju.
- Za vrijeme vremenskih nepogoda, oluja, grmljavina nije dozvoljeno pretakanje UNP-a.
- U toku pretakanja svi mjerni i sigurnosni uređaji moraju biti ispravni i pod stalnom kontrolom,
- Pretakalište mora biti na prikladan način zaštićeno od izvora toplote pomoću vatrogasne opreme i hidrantske mreže,
- Na pretakalištu je dozvoljena upotreba motora sa unutrašnjim sagorijevanjem za pogon pumpi i kompresora samo ako su smješteni na autocisterni i snabdjeveni hvatačem varnica na izduvnoj cijevi motora.
- Na pretakalištu smije biti priključena samo jedna transportna cisterna.
- Smjesa propan-butana koja se koristi mora imati dovoljno intenzivan miris, kako bi se omogućilo otkrivanje njenih mješavina sa zrakom već u granicama koje su veće od 1/5 donje granice paljenja, a kako je to predviđeno JUS B.A3.134.
- Ako se utvrdi da plin ističe i ako za to postoji sumnja, neodložno se moraju izvesti sljedeća osiuranja:

a) Pogase se i zatvore otvoreni plamenovi, usijanja grejna ijela i slično.

b) Zatvori se sva zaporna armatura ispred potrošača.

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

c) Zatvori se glavni ventil u odgovarajućoj zgradi.

d) Izbjegavati korištenje otvorenog svjetla ili ručnih baterijskih lampi kao i korištenje prekidača, zvonca, telefona i drugih izvora varnjčenja.

e) Curenje plina odmah se prijavljuje odgovornom rukovodiocu.

f) Zaustaviti motorna vozila i odstraniti izvore otvorenog plamena i udaljiti svo osoble čije prisustvo nije neophodno.

g) Prema mjestu izlaska (curenja) plina radnik se treba približavati sa „vjetrom u leđa“.

Vjetar inače ubrzava raspršavanje opasnog oblaka. Ukoliko nema vatre, smanjen efekat se može postići prskanjem većih količina vode.

Zaštita od udara groma obezbjeđuje se gromobranskom instalacijom. Da bi se spriječio statički elektricitet svi uređaji i cjevovodi se uzemljuju kako to propisi zahtijevaju. Uz svaki uređaj mora da se nalazi uputstvo za rukovanje, natpisi upozorenja i odgovarajuća protivpožarna oprema.

Održavati red i čistoću u skladištu, voditi računa da se otpaci uklanjaju na određena mjesta. Sve mjere bezbjednosti i načine gašenja požara vršiti uz korištenje ličnih zaštitnih sredstava.

6. Opis i analiza rizika nesreće i načini sprečavanja

Na lokaciji postrojenja za pretakanje, skladištenje i distrubuciju tehničkih plinova i ukapljenog naftnog plina (UNP) INTER-BUTAN d.o.o. Cazin izvori opasnosti su:

Nadzemni spremnici za UNP propan-butan 4 x 60 m3, 2 x 86 m3 i 2 x 30 m3 – 221 t UNP-a:

- Pretakalište autocisterni UNP-a propan-butan;
- Punionica boca UNP-a propan-butan (boce od 10 i 35 kg) – 3,5 t UNP-a;
- Skladište za boce sa acetilenom 0,2 t;
- Skladište za boce sa kiseonikom 0,55 t.

Za izračun zona ugroženosti usljed posmatranog događaja korišten je računarski program ALOHA (Areal Locations of Hazardous Atmospheres) verzija 5.4.7. namijenjen za modeliranje opasnosti povezanih za ispuštanje opasnih materija, te su prikazane na kartama Google Earth.

Procjena posljedica velikih nesreća za ljude i procjena vjerovatnosti velikih nesreća na nepokretnim postrojenjima urađena je prema Priručniku za razvrstavanje i utvrđivanje prioriteta među rizicima izazvanim velikim nesrećama u procesnoj i srodnim industrijama IAEA, Austrija, Novembar 1996. Obzirom da u programu ALOHA ne postoji mogućnost modeliranja opasnosti vezanih za smjesu ukapljenog naftnog plina propan-butan, nego samo pojedinačno za supstance propan ili butan, za izračun zona sigurnosti korištena je supstanca propan jer su projekcije zona ugroženosti veće u odnosu na butan.

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

Mogući scenariji nesreća većih razmjera na lokaciji skladišnog prostora:

Scenarij 1. Istovremeni kolaps svih nadzemnih spremnika UNP-a. Ukupnog kapaciteta 472 m^3 . Istjecanje ukupne količine UNP-a pd 221 t iz nadzemnih spremnika i nastanak eksplozije oblaka pare (VCE).

Scenarij 2. Eksplozija ekspandirajućih para vrijuće kapljevine (BLEVE) jednog od nadzemnih spremnika UNP-a kapaciteta 86m^3. Ukuona količina opasne materije je cca. 40,5t.

Scenarij 3. Istjecanje cijelog sadržaja iz sprmenika autocisterne UNP-a kapaciteta 36m^3 i nastanak eksplozije oblaka pare. Ukupna količina opasne materije je 17 t.

6.1. Procjena obima i ozbiljnosti posljedica utvrđenih nesreća većih razmjera, uključujući karte, slike ili, prema potrebi, ekvivalentne opise u kojima su prikazana područja koja bi mogla biti pogođena takvim nesrećama, a koje proizilaze iz objekta

Scenarij 1. Istovremeni kolaps svih nadzemnih spremnika UNP-a. Ukupnog kapaciteta 472 m^3 . Istjecanje ukupne količine UNP-a pd 221 t iz nadzemnih spremnika i nastanak eksplozije oblaka pare (VCE).

Istovremeno istjecanje ukupne količine (221 t) svih nadzemnih spremnika UNP-a i nastanak eksplozije oblaka pare smatra se mogućim samo u slučaju zatajenja svih mjera sigurnosti, zemljotresa ili namjernog razaranja.

Vremenska učestalost nesreće cećih razmjera: 1 x 10^{-5} nesreća/godinu

Zona visoke smrtnosti i domino efekta 0,6 bar nalazi se na udaljenosti 1,1 km od spremnika
Zona smrtnosti 0,14 bar nalazi se na udaljenosti od 1,2 km od spreminka,
Zona trajnih posljedica nalazi se na udaljenosti od 1,3 km od spremnika.

Zahvaćeno područje zone smrtnosti je nepravilnog oblika i širi se u smjeru sjeveroistoka na udaljenosti do 1,2 km od lokacije na površini od 70,94 ha. Nesrećom većih razmjera bili bi pogođeni zaposlenici, objekti i oprema unutar zahvaćenog područja

Scenarij 2. **Eksplozija ekspandirajućih para vrijuće kapljevine (BLEVE) jednog od nadzemnih spremnika UNP-a kapaciteta 86m^3. Ukuona količina opasne materije je cca. 40,5t.**

Eksplozija ekspandirajućih para vrijuće kapljevine (BLEVE) nastaje prilikom naglog ispuštanja plina iz spremnika. Ukoliko je spremnik UNP-a izložen djelovanju plamena, dolazi do rasta temperature i pritiska unutar njega, pri čemu dolazi do pucanja istog i oslobađanja plina u obliku vatrene lopte.

Zona visoke smrtnosti: unutar radijusa vatren kugle nalazi se na udaljenosti 190 m od spremnika.

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

Zona smrtnosti: 350 kJ/m2 nalazi se na udaljenosti od 190 do 249 m od spremnika;
Zona trajnih posljedica: 200 kJ/m2 nalazi se na udaljenosti od 249 do 344 m od spremnika

Scenarij 3. Istjecanje cijelog sadržaja iz sprmenika autocisterne UNP-a kapaciteta 36m^3 i nastanak eksplozije oblaka pare. Ukupna količina opasne materije je 17 t.

Istjecanje ukupne količine od 17 t UNP-a iz autocisterne na pretakalištu, pri čemu dolazi do eksplozije oblaka pare.

Zona visoke smrtnosti i domino efekta od 0,3 bar nalazi se na udaljenosti od 335 m od spremnika.
Zona smrtnosti od 0,14 bar nalazi se na udaljenosti od 371m od spremnika.
Zona trajnih posljedica nalazi se na udaljenosti od 464 m od spremnika.

Zahvaćeno područje smrtnosti je nepravilnog oblika i širi se u smjeru sjeveroistoka na udaljenosti do 371 m od lokacije na površini od 9,45 ha. Nesrećom većih razmjera bili bi pogođeni zaposlenici, objekti i oprema unutar zahvaćenog područja. Ugrožavanje okoliša u vidu para UNP-a pri čemu nastaje toksični oblak teži od zraka koji se zadržava pri tlu.

6.2. Opis tehničkih parametara i opreme koja se koristi za sigurnost postrojenja

U svrhu zaštite cjelokupnog područja firme INTER-BUTAN d.o.o. Cazin i sprečavanja ulaska neovlaštenih lica, cijelo područje je ograđeno zaštitnom žičanom ogradom visine 2 m, a na ulazu je postavljena metalna kapija. Također, na ulazu u prostor u kojem se nalazi skladište opasnih materija, pretakalište i punionica boca postavljena je metalna kapija i pristup neovlaštenim licima je strogo zabranjen. Instaliran je sistem videonadzora, postavljeno je ukupno 16 video kamera koje snimaju cijelu lokaciju i alarmni sistem na upravnoj zgradi. Redovno se provodi servis i kontrola ispravnosti sistema tehničke zaštite, svakih šest mjeseci, od strane Agencije za zaštitu ljudi i imovine SEC ONE d.o.o..

O periodičnim pregledima se vode zapisnici.

Na ulazu u kompleks firme, na mjestu skladištenja opasnih materija, pretakalištu, u objektu punionice, kao i na ostalim mjestima na kojima se manipuliše sa opasnim materijama postavljene su table sa znakovima obavještenja, opasnost i zabrana.

Na pretakalištu i u objektu punionice plina postavljena su tehnička uputstva za rad i zapisnici o izvršenoj obuci lica koja obavljaju predmetne poslove. U skladištu tehničkih plinova postavljeno je sigurnosno uputstvo za rukovanje gasovima pod pritiskom, skladištenje boca, rukovanje bocama i rad sa opasnim materijama.

Na predmetnoj lokaciji je instalirana vanjska i unutrašnja hidrantska mreža sa sedam vanjskih nadzemnih hidranata, i jednim unutrašnjim hidrantom u objektu punionice plina. Na

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

spremnicima za skladištenje UNP-a, kao i na pretakalištu za autocisternu postavljena je stabilna vodovodna instalcija za potrebe ispiranja ili hlađenja spremnika pri intenzivnoj insolaciji i visokoj temperaturi zraka. Operater je izgradio hidrantsku stanicu ukupnog kapaciteta 300 m3 za potrebe protivpožarnog voda. Postavljeni su prijenosni vatrogasni aparati, raspoređeni prema Elaboratu zaštite od požara.
U okviru kompleksa firme INTER-BUTAN d.o.o. su izvedeni protivpožarni putevi i evakuacioni putevi, koji se redovno održavaju prohodnim. Redovno se obavljaju pregledi i ispitivanja ispravnosti oprema za zaštitu od požara o čemu se izdaju zapisnici o stručnom nalazu.

Na objektima postrojenja instalirana je gromobranska zaštita. Na pretakalištu, pored gromobranske zaštite postavljen je i sistem za uzemljenje autocisterne tokom pretakanja. U objektu punionice plina postavljene su antistatične podne obloge. Redovno se obavljaju pregledi i ispitivanja ispravnosti ovih sistema o čemu se izdaju zapisnici o stručnom nalazu. Investitor je izgradio agregatsku stanicu jačine 40 kW.

Instalacija za tečni naftni plin sastoji se od cjevovoda za tečnu fazu, cjevovoda za plinsku fazu, nadzemnih i podzemnih cjevovoda, spremnika za skladištenje, pumpno-kompresorske stanice, pretakačkog mosta, automata za punjenje auto-plina i boca. Svi nabrojani dijelovi su međusobno povezani i opremljeni sa sigurnosnom i regulacionom opremom

Operater redovno obavlja ispitivanja i preglede opreme i sredstava za rada od strane ovlaštenih pravnih lica o čemu se izdaju zapisnici o stručnim nalazu. O datumima pregleda i isteka operater vodi evidenciju priloženu u prilozima ovog dokumenta.

Objekat punionice plina sa prostorom za skladištenje punih i praznih boca je dijelom otvoren i ima dobru prirodnu ventilaciju. U prostoriji za punjenje su ostavljeni otvori pri dnu u slučaju širenja oblaka plina.

Sistem poslovanja na lokaciji postrojenja za pretakanje, skladištenje i distrubuciju tehničkih plinova i ukapljenog naftnog plina (UNP) INTER-BUTAN d.o.o. pod stalnim je nadzorom državnih tijela.

6.3. Opis opreme ugrađene u pogon, postrojenje i/ili skladište radi ograničavanja posljedica nesreća većih razmjera za zdravlje ljudi i okoliš

Oprema koja služi za ublažavanje i otklanjanje posljedica nesreća većih razmjera je sljedeća:

- Elektromagnetni pokazivač nivoa plina u rezervoaru;
- Pokazivači pritiska i temperature plina u rezervoaru;
- Pokazivač pritiska i temperature plina u rezervoaru;
- Sigurnosni ventili rezervoara;
- Protulomni ventili na rezervoarima;

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

- Sigurnosni ventili na cjevovodima;
- Protulomni ventili na cjevovodima;
- Tlačna sklopka na usisnoj strani kompresora, čiji zadatak je isključivanje kompresora kod sniženja pritiska ispod dozvoljenog nivoa;
- Sklopka maksimalnog nivoa tečne faze plina u odvajaču;
- Elektro-oprema je izvedena u protueksplozivnoj zaštiti (elektromotor, priključne kutije itd.);
- Svi napojni kablovi su položeni i zaštićeni u kablovskim kanalima, čeličnim cijevima ili kablovskim regulama u cilju zaštite od oštećenja instalacije;
- Osigurači za zaštitu kablova koji su tako izolovani da izvrše isklapanje u propisanom vremenu (ispod 0,1 sec) radi zaštite od struje kratkog spoja;
- Uzemljenja, uzemljenje autocisterne na pretakalištu;
- Zaštita od statičkog elektriciteta;
- Gromobranska zaštita;
- Hidrantska mreža;
- Stabilna instalacija za hlađenje rezervoara u vidu raspršene vode na lokaciji pretakališta i iznad spremnika za skladištenje UNP-a;
- Hidrantska stanica – ukupnog kapaciteta 300 m3;
- Protivpožarni aparati;
- Agregatska stanica jačina 40 kW.;
- Požarni putevi;
- Evakuacijski putevi;
- Postavljeni znakovi opasnosti, zabrana i obavještenja;
- Videonadzor;
- Ormarići prve pomoći;
- Lična zaštitna sredstva;
- Ostali priručni alat.

6.4. Opis tehničkih i drugih mjera relevantnih za ograničavanje uticaja nesreće većih razmjera

Na predmetnoj lokaciji implementirane su sljedeće mjere za ograničavanje uticaja nesreće većih razmjera odnosno operater je poduzeo i kontinuirano poduzima određene efikasne mjere prevencije zaštite od požara u:

- Obezbijeđeno je kontinuirano 24-satno osmatranje postrojenja, uređaja i opreme vezano za pojavu nekontrolisanog curenja plina i pojave požara,
- Obezbijedio je prijevozne i ručne aparate za gašenje požara, koje je rasporedio prema Elaboratu o zaštiti od požara,
- Instalirana je hidratantska mreža sa pet nadzemnih hidranta,
- Obezbijeđena je potrebna količina vode u rezervoaru za gašenje požara, čiji kapacitet iznosi 300m^{3,}

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

- Obezbjeđena je svakodnevna vizuelna konstrola i redovno održavanje vatrogasne opreme,
- Izgrađeni su protivpožarni putevi i prolazi za gašenje požara,
- Objezbjeđeno je održavanje prohodnosti svih vatrogasnih puteva, kao i prilaznih puteva kako bi se u slučaju pojave požara brže i lakše intervenisalo,
- Na ulazu u krug postavljena je metalna kapija u cilju onemogućavanja pristupa vozilima koja nisu namijenjena prevozu plina,
- Na postrojenjima i na ulazu u krug postavljeni su natpisi za obavještenja i upozorenja (zabrana upotrebe otvorenog plamena i drugih izvora upale i sl),
- Na postrojenjima i na ulazu u krug postavljeni su natpisi za obavještenja i upozorenja (zabrana upotrebe otvorenog plamena i drugih izvora i sl.),
- Obezbjeđeno je redovno održavanje tehnološke opreme i instalacija na način kako je to regulisano važećim propisima i tehnološkim uputsvima,
- Obezbjeđena je obuka provjere znanja zaposlenika o uzrocima i posljedicama pojave požara pri skladištenju i prometu plina, te pružanje prve pomoći,
- Na vidnim i pristupačnim mjestima istajnuti su telefosnki brojevi Operativnog centra civilne zaštite grada Cazin, Vatrogasnog društva grada Cazin, stanice hitne pomoći Cazin i policijske stanice Cazin.

7. Obaveze ažuriranja dokumentacije

7.1. Obaveza ažuriranja Izvještaja o stanju sigurnosti

U skladu sa članom 107. stav (2) Zakona operater je dužan ažurirati Izvještaj o stanju sigurnosti najmanje svake tri godine.

U skladu sa članom 13. Pravilnika, operater je dužan ažurirati Izvještaj o stanju sigurnosti, te u tom smislu izvršiti dopune podataka i informacija, i to:

I. bez odlaganja, u slučaju bilo kakve promjene, rekonstrukcije uključujući i slučaj prestanka rada pogona/postrojenja/skladišta, a najkasnije u roku od 60 dana od značajne promjene:
   - u postrojenju;
   - u skladišnom prostoru;
   - u postupku u kojem se koristi opasna tvar;
   - u količini, prirodi, agregatnom stanju opasne tvari u poređenju sa podacima sadržanim u postojećem Izvješću o stanju sigurnosti;

II. u bilo koje drugo vrijeme na inicijativu operatera ili na zahtjev Federalnog ministarstva:
   - iz razloga uzimanja u obzir saznanja o novim činjenicama ili novim tehnološkim spoznajama o sigurnosnim pitanjima, uključujući spoznaje koje

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

proizlaze iz analize nesreća ili, u mjeri u kojoj je to moguće, iz izbjegnutih nesreća;
- u slučaju bilo kakvih saznanja i pretpostavki o promjenama glede mogućih bitnih posljedica u vezi s opasnostima povezanima sa nesrećom većih razmjera.

Ukoliko se informacije sadržane u Izvještaju o stanju sigurnosti nisu mijenjale, operater nije obavezan dostaviti Izvještaj u ostavljenom roku, ali je istovremeno dužan o tome obavijestiti Federalno ministarstvo u okviru Informacije o sigurnosnim mjerama, u skladu sa članom 110. Zakona.

7.2. Promjene u radu pogona/postrojenja/skladišta

U slučaju promjena u radu pogona i postrojenja ili količini opasnih supstanci koje mogu da rezultiraju pojavom nesreća većih razmjera operater je dužan preispitati i ukoliko je neophodno, ažurirati Plan.

Prema članu 108. Zakona u slučaju promjena u radu pogona i postrojenja ili količini opasnih supstanci koje mogu da re zultiraju pojavom nesreća većih razmjera operater je dužan preispitati i ukoliko je neophodno, ažurirati Plan. U slučaju prestanka rada pogona ili postrojenja, navedenih u provedbenim propisima iz stava (2) člana 83. i stava (1) člana 102. ovog Zakona, operater je dužan pisanim putem informisati nadležni organ o ispunjavanju uslova predviđenih okolinskom dozvolom/Izvještajem o stanju sigurnosti, koji se odnose na mjere poduzete nakon što je postrojenje prestalo sa radom.

7.3. Obaveza ažuriranja Informacije o stanju sigurnosti propisana je stavom (2) članom 110. Zakona u slučaju promjene u radu u roku od šest mjeseci nakon nastale promjene, te ponovo razmatra svake treće godine.

7.4. Izvještaj o stanju sigurnosti, Unutrašnji plan intervencija i Informacija o sigurnosnim mjerama su obavezni prilozi ovog rješenja o saglasnosti.

8. Saglasnost na Izvještaj o stanju sigurnosti izdaje se **na period od 3 (tri) godine uz poštivanje obaveza ažuriranja iz tačke 7. ovog Rješenja**, a svake treće godine vrši se revizija Izvještaja o stanju sigurnosti u skladu u članu 107. Zakona.

9. Operater koji skladišti opasne supstance dužan je u skladu sa Pravilnikom o registru postrojenja u kojima su prisutne opasne supstance („Službene novine Federacije BiH“, broj 88/22) i čiji je skladišni kapacitet za opasnu supstancu veći od 1% donje granične vrijednosti navedene u Prilogu Ia. (Dio 1. i/ili Dio 2.) Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21 i 96/22), **dostaviti podatke u registar postrojenja koja skladište opasne supstance** Federalnom ministarstvu okoliša i turizma, te dokaz o izvršenju obaveza predočiti nadležnoj inspekciji pri inspekcijskom nadzoru.

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

10. Izvještaj o stanju sigurnosti je dostupan javnosti na Internet stranici federalnog ministarstva, u skladu sa članom 107. stav (5) Zakona.

11. Ovo rješenje se evidentira u službenoj evidenciji nadležnog organa.

Obrazloženje

Dana 20.10.2025. godine pravno lice „Interbutan“ d.o.o. Cazin, dostavilo ovom Ministarstvu Obrazac obavještenja operatera o pogonu/postrojenja/sklaidšta koje može izazvati nesreće većih razmjera Interbutan d.o.o. Ostrožac/Cazin i Izjavu o istinitosti i tajnosti podataka koju zakonski zastupnik operater ovjerio kod notara.

Prema Uredbi o pogonima i postrojenjima koja moraju imati okolinsku dozvolu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 51/21, 74/22) operater „Interbutan“ d.o.o. Cazin ne spada u kategoriju postrojenja za koja je obavezno pribavljanje okolinske dozvole. Međutim, u skladu sa Zakonom i Pravilnikom, operater je obavezan dostaviti Izvještaj o stanju sigurnosti.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma izdaje saglasnost na navedenu dokumentaciju kao poseban upravni akt, a ista nije sastavni dio rješenja o okolinskoj dozvoli, jer se obaveza operatera odnosi na prisustvo opasnih supstanci koje mogu dovesti do nesreća velikih razmjera, u količinama navedenim u provedbenom propisu, a ne na obavezu pribavljanja okolinske dozvole.

Dopisom broj: UPI 05/2-02-19-5-187/25 od 04.03.2026. godine Federalno Ministarstvo okoliša i turizma obavijestilo je operatera, nakon uvida u dostavljeni Obrazac, da je dužan postupiti u skladu sa Pravilnikom o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21 i 96/22) te u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša („Službene novine Federcije BiH“, broj: 15/21).

Dana 08.06.2026. godine u ovom Ministarstvu je zaprimljena sljedeća dokumentacija:

- Izvještaj o stanju sigurnosti broj: 16-06-3232/26 od 27.04.2026. godine,
- Plan sprečavanja nesreća većih razmjera broj: 16-06-1-3232/26 od 21.04.2026. godine,
- Informacija o sigurnosnim mjerama,
- Unutrašnji plan intervencija,
- Izjava o tačnosti, istinitosti, potpunosti i stručnoj utemeljenosti podataka koji su sadržani u Izvještaju o stanju sigurnosti.

Rješenjem broj UPI 05/2-02-19-5-187/25-I od 03.07.2026. godine Federalno ministarstvo okoliša i turizma imenovalo je Stručnu komisiju za analizu i ocjenu Izvještaja o stanju sigurnosti i ostale dokumentacije za objekte koji sadrže opasne supstance koje mogu dovesti

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

do nesreća većih razmjera, te dana 15.07.2026. godine obavijestilo pravno lice „Interbutan“ d.o.o. Cazin o istom.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je u skladu sa članom 40. Zakona o zaštiti okoliša (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 15/21) o podnesenom zahtjevu za izdavanje okolinske dozvole/saglasnosti na Izvještaj o stanju sigurnosti, pravnog lica „Interbutan“ d.o.o. Cazin:

- objavom od 17.06.2026. godine putem web stranice Federalnog minisatrstva okoliša i turizma, na linku: https://fmoit.gov.ba/izvjestaj-o-stanju-sigurnosti-za-postrojenje-za-pretakanje-skaldistenje-i-distribuciju-tehnickih-plinova-i-ukapljenog-naftnog-plina-unp-podnosioca-zahtjeva-interbutan-d-o-o-cazi/

- dopisom od 19.06.2026. godine upućenim stanovnicima jedinice lokalne samouprave Grad Cazin,
- dopisom od 19.06.2026. godine upućenim Ministarstvu za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Unsko – sanski kanton,

Zahtjev za izdavanje saglasnosti na Izvještaj o stanju sigurnosti bio je dostupan na uvid u prostorijama Federalnog ministarstva okoliša i turizma – Sektor za okolinske dozvole, ul. Hamdije Čemerlića br.2, Sarajevo, soba 308. Primjedbe na Zahtjev za izdavanje saglasnosti na Izvještaj o stanju sigurnosti mogle su se dostaviti u pisanoj formi u roku od 30 dana od dana objavljivanja na web stranicu Federalnog ministarstva okoliša i turizma.

U zakonskom roku od 30 dana pristigle su primjedbe od strane zainteresiranog subjekta: Ministarstvo za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Unsko-sanskog kantona broj:11-19-7767-2/26 od 07.07.2026. godine.

Primjedbe na Izvještaj o stanju sigurnosti , od jula 2026. godine, kako slijedi (citirano):

Kod ovog Ministarstva zaprimljen je vaš akt broj: UPI 05/2-02-19-5-187/25 od 19.06.2026., a u vezi davanja mišljenja, komentara i sugestija na Zahtjev za izdavanje saglasnosti na Izvještaj o stanju sigurnosti za postrojenje za pretakanje, skladištenje i distribuciju tehničkih plinova i ukapljenog naftnog plina (UNP), operatera Interbutan d.o.o. Cazin.

Ministarstvo je izvršilo uvid u dostavljene dokumente, te ima primjedbe na gore navedeni Zahtjev.

Spremnici za UNP propan butan smjesu pune se 85% zapremine. Prema navedenim kapacitetima, ukupne količine koje se skladište na predmetnoj lokaciji su: - Ukapljeni naftni plin propan-butan smjesa — 224,5 t; - Acetilen — 0,2 t; - Kiseonik — 0,55 t. Pored navedenih količina opasnih supstanci na lokaciji se nalazi skladište neopasnih materija i to: ugljen dioksid i argon. Kapaciteti skladišnih objekata za neopasne supstance su sljedeći: - Skladište za boce ugljen dioksida — 72 boce po 30 kg ili 2,16 t plina; - Skladište boce argona — 36 boca po 11 kg ili 396 kg plina. Acetilen, kiseonik, ugljen dioksid i argon se ne pune na predmetnoj lokaciji već se prema potrebi nabavljaju od drugih pravnih lica na tržištu. Prema

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

Prilogu I, Dio 2 Pravilnika o pogonima, postmjenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21 i 96/22), ukapljeni naftni plin razvrstava se kao opasna supstanca pod rednim brojem 18. Ukapljeni vrlo lako zapaljivi gasovi (uključujući UNP) i prirodni gas, za koju su donje granične količine opasnih supstanci 50 t (kolona 2.) male količine i 200 t (kolona 3.) velike količine. Obzirom na ukupnu količinu koju operator skladišti na predmetnoj lokaciji od 224,5 t i količine propisane pravilnikom, postrojenje se razvrstava u „viši razred pogona, postrojenja i/ili skladišta". Prema Prilogu I, Dio 2 Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ('Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21 i 96/22), acetilen se razvrstava kao opasna supstanca pod rednim brojem 19. za koju su donje granične količine opasnih supstanci 5 t (kolona 2.) male količine i 50 t (kolona 3.) velike količine. Prema ukupnoj količini koju operator skladišti na predmetnoj lokaciji od 0.2 t. acetilen nije prisutan u količini jednakoj ili većoj od propisanih graničnih količina iz pravilnika. Prema prilogu I. Dio 2 Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesłăa većih razmjera ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21 i 96/22), kiseonik se razvrstava pod opasnu supstancu pod lănim brojem 25. za koju su donje granične količine opasnih supstanci 200 t (kolona 2.) male količine i 2000 t (kolona 3.) velike količine. Prema ukupnoj količini koju operator skladišti na predmetnoj lokaciji od 0,55 t, kiseonik nije prisutan u količini jednakoj ili većoj od propisanih graničnih količina iz pravilnika. Na osnovu navedenog, a prema Pravilniku o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesłăa većih razmjera ('Službene novine Federae(ie BiH", broj: 51,121 i 96/22) primijenjeno je pravilo sabiranja opasnih supstanci. Na osnovu proračuna i dobijenih vrijednosti postrojenje INTERBUTAN d.o.o. Cazin se razvrstava u „viši razred pogona, postrojenja i/ili skladišta". Shodno gore navedenom da je pomenuto postrojenje razvrstano u „viši razred pogona, postrojenja i/ili skladišta", a u vezi člana 9. stava 2 tačka b) i c) Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u koj ima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjem ("Službene novine Federacije BiH". broj:
51/21 i 96/22), operater ne posjeduje opremu za ranu detekciju curenja plina, niti alarmne sisteme. Ovi sistemi bi doprinijeli većoj sigurnosti i bržoj reakciji u slučaju pojave nesreće većih razmjera. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, a u pogledu opreme koja se baždari, da se zaključiti da je istoj baždacija istekla, te shodno tome zahtijevati od operatera da dostavi dokumentaciju o izvršenoj baždaciji iste.

U skladu sa dopisom Federalnog minsitarstva okoliša i turzima od 15.07.2026. godine, broj: UPI 05/2-02-19-5-187/25, „Interbutan" d.o.o. Cazin daje očitovanje na primjedbe i sugestije dopisom od 03.08.2026. godine.

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

Odgovor operatera „Interbutan“ d.o.o. Cazin na primjedbe na Izvještaj o stanju sigurnosti (citirano):

Poštovani,

po primitku vašeg obavještenja, zatražili smo mišljenje od nadležne institucije, odnosno MUP-a USK-a Inspektorata za zaštitu od požara i eksplozija, koje vam dostavljamo u prilogu. Premda je mišljenje nadležne institucije oprečno sugestiji Ministarstva za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša Unsko-sanskog kantona, naša uprava u skladu sa prijedlogom sektora zaštite na radu naše kompanije, odlučila je prihvatiti sugestiju i pokrenuti proceduru nabavke i ugradnje detektora sa alarmnim sistemom i GSM komunikatorom dodatno, a u cilju dodatne zaštite ljudi, imovine i okoliša.

Obzirom da je vrijeme godišnjih odmora, te da je predmetnu opremu moguće nabaviti samo u zemljama EU i da se na isporuke čeka i do 60 dana (jer se proizvode po narudžbi) predlažemo da nastavite postupati po našem zahtjevu, a mi ćemo odmah po okončanju potrebnih procedura, bez odlaganja dostaviti dokumentaciju kao prilog zahtjevu.

U pogledu opreme koja se baždari, ista je bila baždarena u momentu prikupljanja podataka od strane licenciranog pravnog lica TQM d.o.o. Lukavac koje nas zastupa u predmetnom procesu. U prilogu dostavljamo ažuriran spisak opreme koja se baždari sa pojedinačnim kopijama u prilogu kao dokazima. Također, u prilogu dostavljamo dokaz da smo pokrenuli proces nabavke opreme za ranu detekciju curenja plina i alarmne sisteme.

Zahvaljujemo na razumijevanju i nadamo se pozitivnom odgovoru na naš prijedlog

Odgovor na primjedbe na Izvještaj o stanju sigurnosti od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma, kako slijedi:

Federalno ministarstvo okoliša i turizma zaprimilo je Vaše primjedbe i sugestije dostavljene u okviru postupka izdavanja saglasnosti na Izvještaj o stanju sigurnosti operatera Interbutan d.o.o. Cazin.

Obavještavamo Vas da su dostavljene primjedbe proslijeđene operateru radi očitovanja, te je operater dostavio svoje očitovanje na iste. U prilogu ovog akta dostavljamo Vam odgovore operatera.

Nakon razmatranja dostavljenih primjedbi i očitovanja operatera, Federalno ministarstvo okoliša i turizma daje sljedeće očitovanje:

- ***Povodom primjedbe da operater ne posjeduje opremu za ranu detekciju curenja plina kao ni alarmne sisteme,*** *operateru će kroz mjere propisane rješenjem biti naložena obaveza uspostavljanja alarmnog sistema i ugradnje opreme za detekciju curenja plina. Napominjemo da je operater i u svojim odgovorima na dostavljene*

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

primjedbe prihvatio navedenu sugestiju te pokrenuo proces nabavke i ugradnje detektora plina sa alarmnim sistemom i dodatnim GSM komunikatorom.

Zahvaljujemo Vam na dostavljenim primjedbama i doprinosu u okviru predmetnog postupka izdavanja saglasnosti na Izvještaj o stanju sigurnosti.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je dopisom od 19.06.2026. godine, zatražilo Izvještaje Federalnoj upravi za inspekcijske poslove.

Federalna uprava za inspekcije poslove je dopisom broj:10-19-5-04441/2026 od 10.07.2026. godine dostavila ovom Ministarstvu izvještaje o provedenim inspekcijskim nadzorima, i to:

- Zapisnik o inspekcijskom nadzoru broj: UP1-10-19-3-00025/2023-1006-P-1006-1-P od 16.03.2026. godine,
- Rješenje broj: UP1-10-19-3-00025/2023-1006-P-1006-2-P od 28.03.2023. godine i
- Zapisnik o inspekcijskom nadzoru broj: UP1-10-19-3-01502/2023-1006-4-P od 02.11.2023. godine.

Iz dostavljenih akata Federalna uprava za inspekcijske poslove utvrđeno je da je operateru rješenjem broj: UP1-10-19-3-03969/2020-1004-2-P od 09.11.2020 naloženo da:

- Izvrši uvid u popunjenost separatora ulja i masti, te u slučaju njegove popunjenosti izvrši pražnjenje sadržaja separatora ulja i masti isključivo angažovanjem ovlaštenog operatera za zbrinjavanje opasnog otpada jer je sadržaj separatora identificiran kao opasni otpad.

Uvidom u spis predmeta konstatovano je da je operater postupio po naloženim mjerama.

Dana 04.08.2026. godine Federalno ministarstvo okoliša i turizma, na osnovu izvještaja stručne komisije, zatražilo je dopunu dokumentacije pravnom licu „Interbutan“ d.o.o. Cazin, u skladu sa dostavljenim komentarima stručne komisije.

Dana 04.09.2026. godine u ovom Ministarstvu je zaprimljena dopunjena dokumentacija i to:

- Izvještaj o stanju sigurnosti broj: 16-06-3232/26-dopuna,
- Plan sprečavanja nesreća većih razmjera broj: 16-06-1-3232/26-dopuna,
- Tabelarni odgovor na primjedbe stručne komisije,
- USB stik.

Također, dana 04.09.2026. godine operater je obavjestilo ovo Ministarstvo da su izvršili nabavku i ugradnju detektora sa alarmnim sisteom i GS, komunikatorom dodatno.

Stručna komisija je dostavila zaključke u kojima konstatuje da je, na osnovu pregleda dostavljene dokumentacije, ista sadržajno izrađena u skladu s Pravilnikom i da sadrži sve

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba

podatke neophodne za izradu Vanjskog plana, te da su time stvoreni uslovi za prihvatanje Izvještaja o stanju sigurnosti.

Nacrt saglasnosti na Izvještaj o stanju sigurnosti postavljen na javni uvid na web stranici Federalnog ministarstva okoliša i turizma, na linku: _____

Na osnovu provedenog postupka i izvedenih dokaza, utvrđeni su svi podaci u skladu sa članom 104. i 107. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj. 15/21), i članovima 7., 8., 10., 13., 14., i 16. Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera („Službene novine Federacije BiH“, broj: 51/21 i 96/22), te je riješeno kao u dispozitivu ovog Rješenja.

U skladu sa Zakonom o federalnim upravnim taksama i tarifi federalnih upravnih taksi („Službene novine Federacije BiH“ broj: 43/13), podnosilac zahtjeva je uplatio 250,00 KM na budžetski račun kod UNION banke d.d. Sarajevo.

Uputa o pravnom lijeku:
Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dopuštena žalba. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe kod Kantonalnog suda u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja. Tužba se podnosi u dva istovjetna primjerka i uz istu se prilaže ovo rješenje u originalu ili ovjerenom prepisu.

M I N I S T R I C A

dr. sc. Nasiha Pozder

Dostaviti:
- *Interbutan d.o.o. Cazin*
  Ostrožac 302, 77 228 Cazin
- *Grad Cazin*
  Trg Alije Izetbegovića bb, 77 220 Cazin
- *Ministarstvo za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Unsko-sanski kanton*
  Alije Đerzelezabr.2, 77 000 Zenica,
- *Federalna uprava za inspekcijske poslove*
  Fehima efendije Čurčića 6, 71 000 Sarajevo
- *Sektor za okolišne dozvole, procjenu uticaja na okoliš,*
  registar i čiste tehnologije
- *Arhiva*

Ul. Hamdije Čemerlića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,
e-mail: fmoit@fmoit.gov.ba, www.fmoit.gov.ba